

Csöglei Általános Iskola OM: 037055

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készült: 2013. március 20.

Utolsó módosítás: 2021. augusztus 25.

Készítette: Balhási István intézményvezető

2021.

Tartalomjegyzék:

I.	Intézményi adatok	2.
I.1.	Legfontosabb intézményi adatok az alapító okirat alapján	2.
I.2.	Pedagógiai alapelvek, értékek	14.
	Küldetésnyilatkozat	22.
I.3.	Jogsabályi háttér	22.
II.	Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai, az intézmény kiemelt célkitűzései	23.
III.	A NAT, a Kerettantervek és a helyi szintű szabályozás	29.
IV.	A tanulók személyiségének fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységi rendszerek és szervezeti formák	29.
V.	Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	33.
VI.	A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	38.
VII.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenység	41.
VIII.	A tanulók részvételi jogai, gyakorlásának rendje	42.
IX.	Partneri kapcsolattartási formák	44.
X.	A tanulók felvételének, átvételének rendje	45.
XI.	Teljes körű egészségfejlesztés	47.
XII.	Az iskola fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatai	57.
XIII.	Eszközök- és felszerelések jegyzéke	58.
XIV.	A választott kerettanterv	59.
XV.	A választott kerettanterv helyi kiegészítései	61.
XVI.	A pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai	62.
XVII.	A mindennapos testnevelés	68.
XVIII	A pedagógusok és a nem kötelező tantárgyak választásának szabályai	68.
XIX.	A tanulók tanulmányi munkájának az ellenőrzése és értékelése	69.
XX.	A beszámoltatás, a számonkérés formái, a minősítés módja	70.
XXI.	A csoportbontások, foglalkozások szervezése	76.
XXII.	A tanulók fizikai állapotának mérése	76.
XXIII	A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, gyermekvédelem	76.
XXIV.	A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	78.
XXV.	A pedagógia program megvalósulásának feltételei	81.
XXVI.	Záradékok	83.

I. Legfontosabb intézményi adatok az alapító okirat alapján**A köznevelési intézmény****1. Megnevezései:**

1.1. Hivatalos neve: Csöglei Általános Iskola

2. Feladatellátási helyei

2.1. Székhelye: 8495 Csögle Rákóczi u. 195.

Elérhetőség: telefon: 88/501-930

E-mail : csogle@papaitk.hu / csogle.iskola@gmail.com

3. Alapító és fenntartó neve és székhelye

3.1. Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

3.2. Alapítójogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

3.3. Alapító székhelye: 1054 Budapest Akadémia utca 3.

3.4. Fenntartó neve: Pápai Tankerületi Központ

3.5. Fenntartó székhelye: 8500 Pápa Mézeskalács utca 2.

4. Típusa: általános iskola

5. OM azonosító: 037055

6. Köznevelési alapfeladatai**6.1. 8495 Csögle, Rákóczi u. 195.**

6.1.1. általános iskolai nevelés-oktatás

1. nappali rendszerű iskolai oktatás
2. alsó tagozat, felső tagozat
3. 1. évfolyamtól 8. évfolyamig
4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátosnevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos- enyhe értelmi fogyatékos)

Csöglei Általános Iskola

6.1.2. egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba

6.1.3. a feladatellátási hely maximálisan felvehető tanulói létszáma: 172 fő

6.1.4. könyvtár: iskolai/kollégiumi könyvtár

7. Az intézmény tevékenysége

Az intézmény alaptevékenységeit az iskola alapító okirata határozza meg.

Az iskola vállalkozási tevékenységet nem folytat.

Az intézmény beiskolázási területei:

Iskolánk tanulóit Csögle, Adorjánháza, Egeralja, Nagypirit, Kispirit, Kiscsősz, gyermekei adják.

2011.évi CXCV. törvény A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL 21.§-26.§

202/2012. EMMI rend. A KLIK-ről

20/2012. EMMI rend. 123.§-127.§

Csöglei Általános Iskola

A csöglei iskola története:

A községről az írásos dokumentum 1275-ből származik Chygle néven említik. A név szokatlan a mai ember számára. A gyeplő, sövény, akadály jelentésű, a régi magyar „csigla” szóból származik.

A falu nemesek lakták, a középkorban az összeírás szerint a megye legnépesebb egytelkes nemesi faluja. Lakói földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkoztak. A Csögle elnevezés 1850-től szerepel.

Csögle lakossága a reformáció idején a református vallást veszi fel. 1613-tól /A Pápai Református Irattár szerint/ a községnek állandó lelkésze van. 1621-től a lelkész mellett segédtanító is működik. Az oktatás erősen vallási jellegű, de olvasással, írással és számolással is foglalkoznak. Az olvasástanítás a felnőtt lakosságra is kiterjed.

Az iskola történetével kapcsolatos első dokumentum 1717-ből való / a tanítók névsorában Földvári Sámuel a község tanítója./

A következő dokumentum 1821-ből származik, mely szerint Balogh Pál tanító fizetését a gyülekezettől és a néptől kapta, használt 3 hold földet és rendelkezett állattartási joggal.

1849-ben az iskolai ellenőrzés szerint az iskola hat évfolyammal működött 1-6. osztályig 1 tanító vezetésével és 81 tanulóval.

A tanulóknak csak 50%- a járt 6 évig iskolába. Az 1868-ban megjelent XXXIII. törvénycikk kimondja a tankötelezettséget. 1869-ben Csöglén iskolát építenek. A mai alsó iskola helyén 2 tanterem és tanítói lakás készül. Az iskola anyaga tömésfal és zsuppal fedik be.

Az 1889-ben készült ellenőrzési jegyzőkönyvben 1 tanító és 1 segédtanító szerepel, az iskolát, mint jól felszerelt, jól működő iskolát említik. Az iskolát Egyházi Iskolaszék működteti, aki megválasztja a pedagógust és a lelkésszel együttműködve irányítják, felügyelik.

Nagy gondot jelentett a tanulók szeptemberi, áprilisi, májusi iskolába járása. A szegényebb gyerekek ilyenkor az állatokat őrizték. Az iskolának 195 tanulója volt, s közülük 119 tanuló csak hiányosan járt iskolába.

A századfordulón javult az iskola helyzete, de a község lassan elszegényedett.

Csöglei Általános Iskola

Az 1915. évi jegyzőkönyv szerint Csöglén 2 tanító tanít 150 gyereket. Győrffy Kálmán /1889-1924/ meghatározó tanítója volt az iskolának és a község fejlődésének is. A régi öregek ma is emlegetik.

A tanító mellett az iskolában segédtanító is tanított. Közöttük már megjelent az első tanítónő.

Az első világháború alatt az iskolai tanítás a tanító katonai szolgálata miatt néha szünetelt, így a tanítás visszaesett. A gazdasági válság alatt a község tovább szegényedett, a tanulói létszám 120-ra esett vissza, ekkor jelent meg a községben az „egykezés”. A község tanítója Nagy Gyula /1924- 1942/ egy segédtanítóval dolgozik. Ekkor a fő jövedelmi forrás a tanító számára a kántorizálás, ami a 8 hold földben és állattartási jogban jelentkezik. Az iskola ebben az időben a tanításban visszaesett. A tanulók az osztályteremben rangsor szerint ültek a padokban, a rangsort a gazdagság jelentette.

A jegyzőkönyvek szerint 1943-ban korszerűsítették az iskolát, a földes padlót téglával váltották ki. 1947-ben átépítik az alsó iskolát, 3 tantermet, 1 igazgató-tanítói és 1 tanítói lakást alakítanak ki.

Az iskola igazgatója, tanítója Balogh Géza /1942- 1969/ mellett két tanító végzi az oktatást.

1948-ban a község és a pedagógusok tiltakozása ellenére az iskolát államosítják, és 8 osztályos általános iskolává alakítják. 1954-től 5 pedagógus tanít 120 tanulót. Az összevonás 1-3. osztály, 2-4. osztály, 5-6. osztály, 7-8. osztály.

Az iskolában 1953-tól tanít a tanító mellett tanár is.

Ebben az időben a tanulók továbbtanulása nem volt rendszeres. 1960-ig csak az értelmiségi gyerekek és 1-2 parasztyerek tanult tovább. A továbbtanulásban a változtatást az 1959-ben megalakult termelőszövetkezet hozta, a szülők úgy gondolták, hogy gyermekük előbbre lépni csak tanulással tud.

1960-ban új két tantermes iskola épült, nevelői lakással/ a mai felső iskolakezdeté/ , majd 1964-ben két tanteremmel , 1974-ben újabb két tanteremmel bővül.. A jelenlegi iskola az alsó iskolánál 4 tantermet, a felső iskolánál 7 tantermet és 1 tornaszobát használ.

Csöglei Általános Iskola

1964-től beindul a körzeti általános iskola kialakulása, a kiscsöszzi felsős tanulók bejárásával, majd 1966-tól az adorjánházi és az egeraljai felsős tanulók járnak be.

1975-től Nagypirit és Kispirit is csatlakozik a körzeti iskolához. 1966-tól növekedik a tantestület létszáma az iskolában négy alsós tanító, és hét felső tagozatban tanító nevelő dolgozik.

Az általános iskola a 70- es évektől jó eredményeket ér el, tanulóinak 90%- a tanul tovább, s közülük több mint 12% végzi el a főiskolát, egyetemet.

Az 1980-as években az iskola eredményes működését jelzi, hogy tanulói eredményesen szerepelnek a járási, városi, megyei tanulmányi versenyeken, közülük 3 éven keresztül kilenc tanuló jut el országos versenyekre.

Az iskola 1968-tól 1996-ig Általános Művelődési Központ keretein belül működik. Ebben az időben hozzátartoztak a községeinkben működő óvodák, művelődési otthonok, könyvtárak és az 1985-től működő egeraljai Helytörténeti Múzeum.

1996-tól az iskola fenntartói a helyi önkormányzatok a Művelődési Központot megszüntették és helyébe létrehozták a Közösfenntartású Általános Iskolák és Napköziotthonos Óvodák Szervezetét. /KÁOSZ/

1998-tól az intézmény új neve: Közösfenntartású Általános Iskolák, Óvodák és Könyvtár Szervezete. /KÁOKSZ/

Ebben a szervezeti formában működött az intézmény 2013. 01. 01-ig, amikor is megjelent az állami szerepvállalás a fenntartást és a működtetést illetően. A fenti időpont után már csak, mint általános iskolai nevelés és oktatás szerepel az intézmény feladatai között, Csöglei Általános Iskola néven.

Az iskola első körben a KLIK Devecseri Tankerületi Központ fenntartása alá került, majd egy újabb átszervezést követően a Pápai Tankerületi Központ iskolája lett.

Szociológiai helyzet

Községeink nagy része társadalmi- gazdasági szempontból hátrányos helyzetűek. Az elmúlt években infrastrukturálisan fejlődésnek indultak.

Csöglei Általános Iskola

Közös erővel, anyagi támogatással az iskola részére sportpályát építettek Csöglén. Pályázat elnyerésével a felső tagozatos iskola tetőszerkezetét felújított, a gázfűtést bevezette. Több éve számítástechnika szaktanteremmel büszkélkedhetünk, s a tantárgy bevezetésére is sor került.

Községeink hátrányos helyzete elsősorban adottságainkból adódó. Kistelepülések, lélekszám alacsony, városoktól messze helyezkednek el, a munkanélküliség %-os aránya magas, munkalehetőségek korlátozottak.

Tanulóink szüleinek közel 30%-a /egy- vagy mindkét szülő/ munkanélküli, s a helyi munkalehetőségek korlátozottak. Az elmúlt két évben a környéken létrejött Kft- k ezt a helyzetet enyhítették /Bánhalma, Kerta, Celldömölk, Jánosháza, Sárvár /, munkalehetőségeikkel ezt a %-os arányt csökkentették.

Egyre több családban tudatosul, hogy a fennmaradáshoz állást kell, hogy vállaljon, de még sokan vannak, akik az állam által biztosított jövedelmekben látják a perspektívát /álláskeresési támogatás/.

A szülők végzettsége széles skálán mozog. Kevés a főiskolai, egyetemi végzettségű, elenyésző az érettségizettek száma. A szülők többsége 8 osztállyal, szakképzettséggel rendelkezik. Vannak szülők, kis %-ban, akik a 8. osztályt sem végezték el.

A családok jelentős része anyagi létbizonytalanságban él, s ez a gyermek személyiségének fejlődésében is megnyilvánul; érzelmeik labilisak, szeretetre, megértésre, törődésre vágynak.

Oktató- nevelő munkánk része ezen igények teljesítése, a családi légkört, a biztonságot megteremteni tanulóink számára. Igyekszünk szorosabbá tenni a családokkal a kapcsolatot /családlátogatások, iskolai programok szülők bevonásával, szülői értekezletek, nyílt napok szervezése/. Ezekben a tevékenységekben az osztályfőnökök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős szerepe a domináló.

Halmozottan hátrányos helyzetben főleg a roma népcsoport gyermekei vannak. /Lakáskörülmények, többgyerekesek, a szülők munkával nem rendelkeznek, időnként alkalmi munkát vállalnak./ E gyermekcsoportoknál a hátrányosságot növeli a szülők alacsony iskolai végzettsége vagy annak teljes hiánya.

Csöglei Általános Iskola

Alapvető probléma: a gyermekek az együttélés elemi normáit nem ismerik .
Nevelő munkánk részét képezi: az alapvető elemi normák kialakítása, készséggé fejlesztése, ezen tanulók beilleszkedése a közösségbe , elfogadtatásuk.

A kötelező tanórák mellett felzárkóztató, egyéni foglalkozások szervezésével segítséget nyújtunk az ismeretek megszerzésében, elsajátításában.

Gazdag szakköri kínálattal rendelkezünk: énekkar, néptánc, diáksportkör, rajz szakkör, matematika szakkör, irodalmi színpad.

Iskolánk, gyermekeink hátrányos helyzetét, az előbbi feladatokkal próbálja enyhíteni.

2014 decemberétől iskolánk vöröskeresztes bázisiskola lett.

Iskolai csoportok szervezése, pedagógiai indoklása

Oktató- nevelő munkánkat 8 évfolyamos képzésben végezzük, s a jövőben is ezt a szerkezeti felépítést szándékozunk fenntartani.

Intézményünkben a tanulók integrációs és képesség kibontakoztató oktatás-nevelése folyt valamennyi évfolyamon. (2006- 2015)

Az általános műveltség megalapozása Csögle községben folyik: Az alsó tagozaton részben osztott osztályokban tanulnak. A felső tagozat minden évfolyama osztott osztályban tanul.

Alsó tagozatunkat évek óta egy- négyes felmenő rendszerben működtetjük az osztálytanítók közreműködésével. Ezt a jövőben is így szándékozunk fenntartani. Ötödik évfolyamtól azonban élünk a szaktanári tudással, s az egyes tantárgyak oktatását e szakemberek végzik. Törést nem tapasztalunk e korcsoportnál, a felső tagozatba történő átmenetet, beilleszkedést ezzel a megoldással is ideálisnak tartjuk. A gyermekek személyiségfejlesztésénél előnyt jelent a különböző egyéniségű, tanítási módszerű pedagógusokkal való találkozás. Az önállóságra való nevelés legélesebb határa osztályvezetőjük irányításával, a felsőtagozatban tanító tanárok segítségével könnyebben áthidalható.

Csöglei Általános Iskola

Negyedik évfolyamtól érvényesül célkitűzéseink egyik prioritása: az idegen nyelv bevezetésének oktatása, valamennyi gyermekünk élhet e lehetőséggel. Kétidegen nyelv oktatása folyik iskolánkban: angol és német. A szülők igénye alapján bontjuk az évfolyamot, törekedve az arányos csoportbontásra.

Vallási és világnézeti szempontból semlegesek vagyunk, de a szülők igényeit figyelembe vesszük, iskolánkban a hit-és vallásoktatást a törvényi előírásoknak megfelelően biztosítjuk. Református, katolikus és evangélikus vallás tanítása folyik az egyházi jogi személyek által.

A foglalkozások időpontjáról, a csoportok számáról előzetes egyeztetéssel határozunk. A jó kapcsolat, a kölcsönös segítségnyújtás jellemzi az iskola s a hitoktatók közötti együttműködést, ami ma már a hit- és erkölcs tanterv keretei között zajlik.

Gyermekeink erkölcsi nevelésben részt vállalnak, pozitívként értékeljük segítségnyújtásukat.

Iskolai életünk szerves részét képezi a kötelező tanítási órákon kívüli foglalkozások biztosítása.

1. Napközis foglalkozások működtetése
2. Tehetséggondozást szolgáló szakkörök
3. Művészeti Alapiskola keretein belül a néptánc oktatása

Napközis csoportjaink: jelenleg 2 csoportot tartunk fenn. Alsó tagozatosaink /1-4./, felső tagozatosaink számára /5-8./ összevonásban. Tanulói létszámemelkedés esetén három csoport indítása lenne optimális. A napközis foglalkozások működtetését kötelező jellegűnek tekintjük. E szolgáltatást egyre több szülő veszi igénybe elfoglaltsága miatt; nagyobb százalékban a tanítói, tanári segítségnyújtást tartják elsődleges szempontnak gyermekük másnapi felkészülésénél.

Feladatunk a délutáni felkészülés, felkészítés a másnapi munkára, valamint a szabadidős tevékenység szervezett formájának biztosítása. Jelentkező

Csöglei Általános Iskola

tanulóinknak biztosítani tudjuk a felvételt. Természetesen a csoportok működtetését mindig a szülői igényekhez igazítjuk.

1. Szakköreinket elsődlegesen a gyermekekben felmerülő igények alapján szervezzük. A jövőben is a szülői igények, a gyermekek érdeklődési köre és a meglévő szaktanári képesítés határozza meg szakköreink indítását.
2. Tanévenként a tanulói érdeklődés alapján a létszámok függvényében szerveződnek az Élő Forrás Hagyományőrtő Egyesület által néptánc csoportok.

Intézményünk tárgyi feltételei

Intézményünk a következő településen helyezkedik el: Csöglén.

Az 1990- es évektől intézményeink felújítása, modernizálása folyamatosan történik.

Csöglén 7 tantermes az iskolánk.

A közelmúltban megtörtént az épületben a modern vizesblokk kiépítése, ami biztosítja a kulturált tisztálkodást. Megtörtént a teljes tetőszerkezet- csere, a gázfűtés bevezetése, tantermek világításának felújítása, korszerűsítése. **2009 nyarán teljes külső- belső felújítás történt.**

Tantermeink száma lehetőséget nyújt az élő idegen nyelv tanításánál a csoportbontásra.

Termeink a délutáni foglalkozások színtere is. / szakkörök, napközis foglalkozás/ Számítástechnika oktatására külön számítógépes tanterem áll a tanulók rendelkezésére 18 munkaállomással, internet hozzáféréssel.

Intézményeink audiovizuális eszközökkel és interaktív táblákkal rendelkeznek.

Szakköri keretben már az első osztálytól kezdve minden évfolyamon oktatunk számítástechnikai ismereteket.

A reáltárgyak előkészítésre, vegyszerek, eszközök tárolására alkalmas szertárral nem rendelkezünk, szaktantermeink szekrényei, polcrendszerei helyettesítik e

Csöglei Általános Iskola

funkciót. Szemléltető eszközeink biztosítottak, folyamatos bővítéssel, fejlesztéssel tárgyi felszereléseink javíthatók.

Valamennyi épületünkhöz tágas udvar és zöld övezet is tartozik. Nem csak a szünetek, a testmozgás színtere; hagyományainknak megfelelően a tanévnyitó, tanévzáró ünnepélyeinket, a gyermeknapi programjainkat, sportversenyeinket is itt bonyolítjuk. A bitumenes kézilabda pálya sürgősen felújításra szorul, valamint továbbra sem rendelkezünk iskolai tornateremmel.

Iskolai rendezvényeink színtere községeink kultúrotthonai. /Március 15., Október 23., Karácsony, Farsang, Anyák napja/

A csöglei iskola szabványméretű, bitumenes pályával rendelkezik, melyet az Intézményirányító Társulás anyagi támogatása tett lehetővé.

Tanulóink étkeztetésének helyét külön ebédlő biztosítja. Gyermekeink önkiszolgáló rendszerben használják. A kulturált étkezés mellett gyakorolhatják, elsajátíthatják a társas viselkedés, a kérés, a köszönetnyilvánítás elemi szabályait.

Személyi feltételek:

Foglalkoztatott pedagógusok száma: 12

ebből félállású: 1 fő

Áttanító kolléga:	2
Óraadó:	2
Pedagógiai asszisztens:	1
Iskolatitkár:	1
Karbantartó:	1
Takarító:	2
Közfoglalkoztatott:	1

Intézményvezető:

Balhási István: technika szakos tanár, közoktatási vezető

Pedagógusok:

Csorba István: tanító, történelem szakos tanár, testnevelés szakkollégium

Dr. Györéné Losoncz Andrea: magyar nyelv és irodalom szakos tanár

Csöglei Általános Iskola

Burján Sándorné: matematika szakos tanár

Gadácsi Attiláné: földrajz- rajz szakos tanár

Essesné Erdélyi Judit: tanító, technika szakkollégium, közoktatási vezető

Dénes Ágota: tanító / magyar műveltségterület, közoktatási vezető

Heipter-Szakál Szilvia: tanító / magyar műveltségterület

Molnárné Nagy Anikó: matematika- kémia szakos tanár

Karácsony Andrea: tanító, angol- vizuális nevelés műveltségterület

Gáncs Andrea: tanító, matematika-természetismeret műveltségterület

Király Zsuzsanna: fejlesztő pedagógus

Iskolánk szakos ellátottsága:

A szakos ellátottság az áttanító pedagógusok által közelít a 100 %-hoz.

Jellemző a tantestületre az önművelés, az önképzés igénye, a tantestület minden tagja továbbképzéseken vesz részt.

A nevelőtestület igényes, kiemelkedő minőségi munka végzésére képes.

Irányítási- szervezési struktúra

Iskolánk élén magasabb vezető beosztású intézményvezető áll.

Az iskola életét, belső rendjét, működése sajátosságait a törvényi előírásoknak megfelelően a nevelőtestület dönti el. Működési rendünket a Szervezeti és Működési Szabályzatunk határozza meg. További szabályzatok egészítik ki és segítik működésünket: Házirend, Közalkalmazotti Szabályzat, Éves munkaterv, Munka és Balesetvédelmi Szabályzat.

Szervezeti leírás:

Igazgatás:

Intézményvezető:

Felelőssége: az intézmény pedagógiai munkájának irányítása, rendeltetésszerű működtetése, az intézmény tervező, szervező, ellenőrző feladatainak ellátása, az iskola képvisellete, az intézmény jog szerinti működtetésének biztosítása.

Csöglei Általános Iskola

Gondoskodik a szervezeti egységek munkájának összehangolásáról. Munkáltatói jogok gyakorlója. Kapcsolattartás a fenntartóval, a szülői- diákszervezet képviselőivel.

A megbízás időtartama: 5 év.

Intézményvezető-helyettes: a 2013-2014-es tanévtől segíti az intézményvezető munkáját

Munkaközösség- vezető:

A munkaközösség tagjai által választott szakmai vezetők.

Feladatköre: a munkaközösség szakmai tevékenységét szervezi, irányítja.

Szakmai tanácsadó jogokkal rendelkezik.

Munkájukat közvetlenül az intézményvezető irányításával végzik.

Megbízásuk időtartama: tanévenként megerősítéssel, visszavonásig tart.

Érdekegyeztetés, érdekérvényesítés

1. Szakalkalmazotti érdekérvényesítés szerve:

Közalkalmazotti Tanács, mely 3 tagú

2. Tanulói érdekérvényesítés szerve:

Diákönkormányzat, melynek tagjai az osztályok közösségét képviselik. A Diákönkormányzatot segítő pedagógus irányításával működő szervezet.

Jogosítványaik: a diákokat érintő kérdésekben a Házirend, a Szervezeti és Működési Szabályzat, az Éves munkaterv összeállításában javaslattevési jogokkal rendelkezik.

3. Szülők érdekérvényesítési szervei:

Csöglei Általános Iskola

Szülői munkaközösség:

- Egyetértési jogot gyakorol a Szervezeti és Működési Szabályzat, a Házirend elfogadásakor
- Véleményt nyilváníthat az intézmény működésével kapcsolatban
- Javaslattevő joga van az intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben; az iskola irányítását, a tanulók nagyobb csoportját, az intézmény egészét érintő kérdésben

(2011.évi CXCV.törvény A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL 21.§-26.§ 202/2012. EMMI rend.A KIK-ről 20/2012.EMMI rend. 123.§-127§)

I.2. Pedagógiai alapelvek, értékek

Az iskola alapvető céljának tekinti a stabil, harmonikus, öröme és szeretetre nyitott, érzelemgazdag, autonóm, a nemzet múltját vállaló, a jelen viszonyai között eligazodni képes, a helyi és tágabb társadalmi tér feltételeit aktívan alakítani tudó, a világ, az emberiség ügyeivel közösséget vállaló ember nevelésében való hatékony közreműködést.

Pedagógiai céljaink:

- általános műveltség megalapozása, a gyermekek életkori fejlettségének figyelembe vételével
- biztos ismeretek nyújtása
- alapvető tanulási képességek, készségek kialakítása: egyénre szabott tanulási módszerek elsajátítása, önálló ismeretszerzés, önművelés igényének kialakítása, fejlesztése /tudás, tanulás, munka jelentősége a jövőben/
- egy élő idegen nyelv elsajátítása, hétköznapi helyzetekben történő alkalmazása

Csöglei Általános Iskola

- számítógép- kezelés alapjainak elsajátítása
- tehetségek fejlesztése, tudatos formálása
- gyenge képességű, hátrányos helyzetű tanulók fejlesztése
- továbbtanulásra, pályaválasztásra való felkészítés
- nemzeti kultúránk, szülőföldünk örökségének, történelmünk jellemző sajátosságának megismerése
- tágabb és szűkebb környezetünk szeretete, hagyományaink
- környezettudatos magatartás kialakítása /természet tisztelete, felelősség, környezeti károk megelőzése/
- testi- lelki egészség fontossága, egészséges életmód, egészségmegőrzés, pozitív szokások, magatartások kialakítása
- általános emberi értékek tudatosítása: felelősség, igazság ismerete, szorgalom, megbízhatóság, jóság- erkölcsi magatartás alapja
- rendszeres testmozgás igényének kialakítása
- enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók képességfejlesztése, általános műveltségük megalapozása életkori sajátosságok figyelembe vételével
- a másság elfogadása, az együttélés elemi normáinak készséggé történő elsajátíttatása.

Céljaink elérésének kritériumai:

- eredményes, sikeres ismeretsajátítás
- egyes anyagrészek projektmódszerrel való feldolgozása
- sikeresség a pályaválasztásban: reális tervek, önismeret
- az idegen nyelv hétköznapi használatának igénye
- igényesség az anyanyelv használatában
- számítástechnika szerepe az információ szerzésben
- szűkebb és tágabb környezet hagyományainak ápolása
- környezettudatos magatartás cselekedeteken keresztül
- egészséges életmód

2.**2.1. 1-4. évfolyamban való oktató- nevelőmunka célja:**

- óvja és fejlessze tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést, nyitottságot
- vezesse át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységéhez
- tegye fogékonyá a tanulót a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok értékei iránt
- az iskola adjon teret a gyermekjáték- és mozgás iránti vágyának
- segítse a gyermek természetes fejlődését, érését
- elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen

2.2. 5- 8. évfolyamban folyó nevelő- oktató munkánk célja:

- folytassa az előző szakasz nevelő- oktató munkáját a képességek, készségek fejlesztését
- tanítási tartalma feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik
- vegye figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz
- 13-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú kultúrájú gyermekeket együtt neveljük
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására

2. 1-4. évfolyamban folyó nevelő- oktató munkánk feladata

- a pedagógus munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés, törekvés álljon
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített és ezáltal motivált munkában fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét és előmozdítsa érzelemvilágának gazdagodását
- adjon mintákat az ismeretszerzéshez a feladat és problémamegoldáshoz
- alapozza meg a tanulási szokásokat
- támogassa az egyéni képességek kibontakozását
- működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában
- törődjön azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális, kulturális környezetéből való eltérő ütemű éréséből fakadnak
- tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket
- erősítse meg a humánus magatartás- mintákat, szokásokat
- a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését

2.1. 5-8. évfolyamban folyó nevelő- oktató munkánk feladata:

- fejlessze a tanulóknak azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulók közösségben való életsorán fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját
- olyan helyzeteket teremteni, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságát, becsületességét, szavahihetőségét

Csöglei Általános Iskola

- tudatosítani a tanulóknál a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát
- tisztázni az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, ill. egymáshoz való viszonyulásában
- a demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra
- a nemzeti, nemzetiségi és az etnikai hagyományok tudatosítása, és ápolásukra való nevelés
- fejlessze a tanulóknál a nemzeti azonosság- tudatot, képviselje az egymás mellett élő, különböző kultúrák iránti igényt
- erősítse az Európához való tartozás tudatát, késztesse más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére
- fordítson figyelmet az emberiség közös problémáinak bemutatására

2. **Eljárások, módszerek**

2.1. A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei:

- az oktatás valamennyi módszere
- meggyőzés
- minta
- példa
- példakép
- példakövetés
- eszménykép
- bírálat
- önbírálat
- beszélgetés
- felvilágosítás
- tudatosítás
- előadás
- vita
- beszámoló

2.2. A tevékenység megszerzésének módszerei:

- követelés
- megbízás
- ellenőrzés
- értékelés
- játékos módszerek
- gyakorlás

2.3. A magatartásra ható módszerek:

Ösztönző módszerek:

- ígéret
- helyeslés
- biztatás
- elismerés
- dicséret
- osztályozás
- jutalmazás

A tanulói közösségek, az egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi munkájában, sport- és tanulmányi versenyeken elért jó eredményeit jutalmazza.

Fokozatai:

- a szaktanári dicséret / szóban, írásban/
- osztályfőnöki dicséret /szóban és írásban/
- igazgatói dicséret / szóban és írásban/
- nevelőtestületi dicséret / év végén bizonyítványban, elismerő oklevél, jutalomkönyv /

Formái:

- csoportos: osztályközösségek, sportverseny csapatai
- egyéni

Kényszerítő módszerek:

- felszólítás
- követelés
- parancs
- büntetés
- az a tanuló, aki az iskola közösség normáit megsérti, a házirendet megszegi, fegyelmező intézkedésben részesül
- alapelvünk: a fegyelmező intézkedések sosem lehetnek megtorlások, arányban kell állniuk az elkövetett vétséggel, biztosítaniuk kell e nevelő jelleget és a jóvátétel lehetőségét

- fokozatai:

szóbeli figyelmeztetés

írásbeli figyelmeztetés

osztályfőnöki intés

igazgatói intés

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján írásbeli határozattal büntetésben részesíthető.

- fokozatai:
  - megrovás
  - szigorú megrovás
  - meghatározott kedvezmények, juttatások megvonása, csökkentése /szociális kedvezményekre, juttatásokra nem vonatkozik/

5. Eszközök, módszerek:5.1. Nyelvi / verbális/ : beszéd

beszélgetés: szabad

irányított

Csöglei Általános Iskola

spontán
tervezett
egyéni
csoportos

5.2. Nem nyelvi / nem verbális / mimika

szemmozgás
tekintet
testközelség
térköz- szabályozás
testhelyzet, testtartás
gesztusok

5.3. Szociális technikák:

Ön- és emberismeret fejlesztéséhez:

- fejlesztő interjú
- fejlesztő beszélgetés

Szociális készségfejlesztő technikák:

- minta- és modellnyújtás
- megerősítés
- szerepjáték
- dramatizáló tevékenység

Küldetésnyilatkozat

A Csöglei Általános Iskola nevelőtestülete egységesen az iskola küldetésének tekinti:

- ▮ szeretetteljes, bizalmon és kölcsönös elfogadáson alapuló légkörben
- ▮ gyermekközpontú környezetben
- ▮ személyiségközpontú pedagógiai eljárásokkal
- ▮ testileg és lelkileg egészséges, harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában is boldogulni tudó,
- ▮ az iskolához, a községeinkhez a hazához erősen kötődő, önálló tanulásra, önnevelésre való képességgel,
- ▮ korszerű ismeretekkel és biztos készségekkel (szövegértési, matematikai, helyesírási) rendelkező ifjúság kibocsátását, akik biztos képességekkel, kulcskompetenciákkal (szóbeli és írásbeli kommunikációval, idegen nyelvismerettel, informatikai alapképzettséggel), szilárd alapképzettséggel rendelkeznek, és sikeresen folytathatják tanulmányaikat a 9. osztályban.

Fenti szándékunk megvalósítása érdekében partnerközpontú, a nevelés és oktatás színvonalát állandóan fejlesztő minőség-centrikus szervezetben dolgozunk

Tevékenységünket szolgálatnak tekintjük, amelyet a társadalmi és partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes légkörben végzünk.

(110/2012.korm.rend. A NAT-ról I.1.1;I.1.2)

I.3 Jogsabályi háttér

2011.évi CXC. törvény A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL

20/2012. EMMI rend.

II. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai, az intézmény kiemelt célkitűzései

I. A kulcskompetenciák fejlesztése

Az oktatásnak- mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt- alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, melyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban.

A kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magába foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, amely különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően, alakítja.

Csöglei Általános Iskola

Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tisztelét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotása), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül- oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi- kulturális háttere, környezete és az igényei/ érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását, lezárását, valamint a szövegolvasást,- értést és- alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tisztelben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot

Matematikai kompetencia

A matematika kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematika kompetencia- eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematika terén szükséges ismeretek magukba foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alpműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismervét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértést, melyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen.

Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lejárló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Csöglei Általános Iskola

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természete gyakorolt hatásának az ismerete.

A természettudományos kompetencia birtokában az egyén képes mozgósítani természettudományi és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során.

A természettudományos kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt, az etikai kérdések iránti érdeklődést egyaránt magába foglalja.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködése az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a több számítógépes alkalmazásokat, a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és /vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

A hatékony, önálló tanulás

Az önálló hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új

ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára érthető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást, támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST – eszközök használata.

A pozitív attitűd, tanulás iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási élettapasztalatainkat felhasználjuk.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megérjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empátikusak vagyunk.

Csöglei Általános Iskola

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapszik.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU- hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottság a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is- abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok és törekvések.

Esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív

kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, fotót s a mozgóképet.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is.

Olyan képességek tartoznak ide, mint a művészi önkifejezés, műalkotások és műelemzések, előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi.

(110/2012.korm.rend. A NAT-ról 1.rész I.1.1,I.1.2)

III. A NAT, a Kerettantervek és a helyi szintű szabályozás

Az intézményre vonatkozó külön szabályok a Mellékletben találhatóak.

(110/2012.korm. Rend. A NAT-ról I.2,20/2012.(VIII.31.) EMMI rend. 134-§-137.§)

IV. A tanulók személyiségének fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok tevékenységi rendszerek és szervezeti formák

- a NAT- ban leírt és képviselt értékekre helyi sajátosságokból adódó hagyományokra és szükségletekre épül

Feladatunk:

Csöglei Általános Iskola

- a NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes alapvető tartalmak átadása, elsajátítása
- ezekre épülő differenciálás

Célunk:

- tanulóink különböző szintű adottságaikkal
- eltérő mértékű fejlődésükkel
- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal
- érdeklődési körüknek megfelelő tevékenységükkel
- szervezett ismeretközvetítéssel
- tapasztalataikkal összhangban mennél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket

Törekvésünk:

- a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti, cselekvési motívumainak, képességeinek kialakításához, fejlesztéséhez
- a PP- nek nevelési, tanítási- tanulási folyamatnak adjon teret:
  - színes, iskolai életnek
  - tanulásnak
  - játéknak
  - munkának
- fejlessze:
  - tanulóink önismeretét
  - együttműködési készségét
  - akaratukat
- járuljon hozzá:
  - életmódjuk
  - motívumaik
  - szokásaik kialakításához

Konkrét pedagógiai feladataink a személyiségfejlesztéssel kapcsolatban1. Az értelem kiművelésének területén feladataink:

- megismerési vágy fejlesztése
- tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása
- érdeklődés felkeltése
- játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése
- a tanulás gyakorlati értéke
- a továbbtanulási szándék, mint tanulási motívum
- az önfejlesztés igénye
- tanulási – sikervágy- elismerésvágy
- összefüggések felismerése
- tapasztalati következtetés
- összehasonlítás
- ábraolvasás- ábrázolás
- tapasztalati és értelmező nyelvtudás
- beszéd- beszédértés
- írás- olvasás
- viszonyítás
- általánosítás és osztályozás
- problémamegoldás
- tanulási módok optimalizálása

1. A segítő életmódra nevelés területén feladataink:

- pozitív szociális szokások kialakítása, gyarapítása
- mások szociális viselkedésének, magatartásának megismerése
  - pozitív minták
    - személyes példamutatás
    - történelmi személyiségek, irodalmi hősök tettei

Csöglei Általános Iskola

- negatív minták pusztító hatásának csökkentése
    - szociális készségek gyarapítása
    - szociális ismeretek / irodalom, történelem / feldolgozása / cselekvésben, példákban/
    - pozitív érzelmű légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, tantestületben, iskolában
    - segítőképesség fejlesztése
      - olyan segítő légkör kialakítása és fenntartása, amelyben a segítség elvárt és elismert
    - együttműködési képesség fejlesztése
1. Egészséges és kulturált életmódra nevelés
- A testi képességek kifejlesztése és karbantartása
  - Sportolási lehetőségek optimális kihasználása
  - Koordinációs képességek fejlesztése: táncok tanulásával
  - Kézügyesség fejlesztése tanórákon, tanórán kívüli tevékenységeken /rajz szakkör/
  - Egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, rendszeret, a lakás és az osztályterem berendezéseinek rendben tartásának igénye, ház és ház körüli munkák, közlekedés, vásárlás szokásainak mintái, készségei
  - Önkifejezés képesség gyakorlása /előadói, szövegalkotó, befogadó/
  - Egészséges életmód ismérveinek megismertetése, szokások gyakorlása
  - A lelki egészség fontossága
  - A tanulók önismeretének fejlesztése
  - Az önfejlesztő képesség alapozása, tehetség felismerése
  - Tehetség kibontakoztatása

1. Szakmai képzés alapozása

- Az alkotóképesség, kreativitás fejlesztése
- Szakkörök fenntartása
- Szabályhasználat képességének fejlesztése

(110/2012. korm. rend. A NAT-ról II.1,20/2012.EMMI rend.133§)

V. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS

FELADATOK:

Közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

Közösségfejlesztésünk területei:

- Tanórák:
- szaktárgyi
- Osztályfőnöki órák
- Tanórán kívüli foglalkozások:
- Napközi
- Kirándulások
- Szakkörök
- Iskolarend
- Karácsony
- Farsang
- Túrák
- Gyermeknap
- Megemlékezések
- Nyári táborozás
- Diákönkormányzati munka
- Őszi kavalkád
- Egészségnevelési nap

Csöglei Általános Iskola

- Pályaorientációs nap
- Lázár Ervin Program érintett osztályok: 1-8 évfolyam

Hozzájárulnak:

- A tanulók közösségi magatartásának kialakításához
- Véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez
- Közösségi normák elfogadáshoz
- A másság elfogadásához
- Együttérző magatartás kialakításához
- Harmonikus emberi kapcsolatok fejlesztéséhez

Feladataink:

- A tanuló ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályát, amelynek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához szükségesek
- Ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk értékeit
- Legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsülje meg ezeket
- Törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vegyenek a nemzetközi kapcsolatok ápolásában
- Váljon érzékennyé környezetének állapota iránt
- Kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába
- Életmódjában a természet tiszteletére, a felelősségre, a környezeti károk megelőzésére törekedjen
- Szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelésére, megoldására
- Tudjanak szabatosan kommunikálni társaikkal, felnőttekkel
- Képes legyen felnőtt korában helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani
- Ismerje meg a környezet egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és azok elkerülésének módjait

Csöglei Általános Iskola

- Kapjon kellő mélységű ismeretet a káros szokások kialakításának megelőzéséhez
- Tanuljon meg tanulni
- Tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet
- Legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére
- Cselekedete erősítse a közösséghez való kötődést
- Tanúsítson a beteg, sérült és fogyatékos embertársai iránt elfogadó, segítőkész magatartást

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink:

Beiskolázási körzetünkben magas a hátrányos helyzetűek száma.

Feladatunk: minden hátrányos helyzetű tanuló /kiemelten a szoc. hátrányban lévő/ képességeinek kibontakoztatása.

Célunk: segíteni azon tanulókat:

- Beilleszkedését az iskolai környezetbe
- Ismeretsajátítását
- Egyéni ütemű fejlődését

Akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek:

- Családi környezetéből adódóan hátrányos /szülők alacsony iskolai végzettsége, alacsony egy főre jutó jövedelem/
- Családi, házon kívüli környezet miatt /negatív hatások/
- Csonka családban felnövő gyermeke
- Munkanélküli szülők gyermeke

Feladatunk /évente/:

- a hátrányos helyzetű tanulók felmérése, regisztrálása, a hátrány

meghatározása

Csöglei Általános Iskola

- tevékenységi formák megtervezése
- szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek ütemtervének elkészítése
- tevékenységi formák megvalósítása
- eredmények számbavétele, fejlesztési tevékenységek megtervezése a következő tanévre

Tevékenységformáink a hátrányok leküzdésére:

- felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozások /egyéni felzárkóztatás, differenciált foglalkozások, szakkörök
- pályaorientációs tevékenységek
- motiválás a napközis foglalkozások, iskolai étkezés igénybevételére
- kapcsolattartás Pedagógiai Szakszolgálattal, Tanulási Képességet

Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal

- gyermekvédelmi felelős, Gyermekjóléti Szolgálat segítő tevékenysége
- javaslatok szoc. támogatásra önkormányzat felé
- tankönyvtámogatás elveinek meghatározása
- tanulmányi versenyeken való részvétel /helyi, területi, megyei, országos/
- körzeti megbízott előadásai /bűnmegelőzés/
- logopédiai szolgáltatás
- felvilágosító munka a szoc. juttatások lehetőségeiről /térítési díj, tábori támogatás, bejáró tanulók utazási kedvezménye/ szülői értekezleten, családlátogatásokon, írásos értesítés útján/
- kirándulások, táborozások
- védőnő

A szülő- tanuló és pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:

Csöglei Általános Iskola

Gyermekeink nevelése a szülők és az iskola közös feladata. Tanulóink személyiségének harmonikus fejlesztéséhez a családi ház és az iskola aktív, összehangolt együttműködésére van szükség.

Együttműködésünk alapja: - a gyermek iránt érzett nevelési felelősség

Formája: - kölcsönös támogatás, koordinált
pedagógiai tevékenység

Feltétele: - kölcsönös bizalom, tájékoztatás,
őszinteség

Eredménye: - a családi és az iskolai nevelés egysége

A már kialakult kapcsolatot a jövőben erősíteni kell.

Elvárásaink a szülőkkel szemben:

- aktív részvételük az iskolai rendezvényeken
- őszinte véleménynyilvánítás
- érdeklődő- segítő hozzáállás
- nevelési problémák őszinte megbeszélése, közös megoldása
- ötletek, javaslatok az iskolai élettel kapcsolatban
- szponzori támogatás nyújtása

Iskolánk kínálata:

- nyílt nap szervezése
- rendszeres tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról
- szakkörök indítása igények szerint
- szülői értekezletek
- családlátogatás
- közös programok, kirándulások

Csöglei Általános Iskola

- bemutató óra és játékos foglalkozás a leendő 1. osztályosoknak és szüleiknek

Együttműködésünk továbbfejlesztésének lehetőségei:

- visszajelzés a továbbtanulásról /siker- és kudarcforrások/
- szülők által szervezett kirándulások

110/2012. Korm rend. A NAT-ról II.1 20/2012. EMMI rend. 117.§-122.§

VI. A PEDAGÓGUSOK INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A nevelőtestület minden tagjának feladata

- legmagasabb szinten a lehetőségeket legjobban hasznosítva nevelni, oktatni iskolánk tanulóifjúságát,
- a NAT, a kerettantervek, és a pedagógiai program alapelvei, értékei, cél- és feladat rendszerének maradéktalan betartása és teljesítése,
- szakmailag, pedagógiaileg tovább képezni magát,
- az iskolai érdekeket szem előtt tartva tevékenykedni.

A pedagógusok feladatai

- A pedagógusok általános működési feladatait / ügyeleti rend, ügyviteli feladatok, rendezvényszervezés, tanórán kívüli feladatok ... stb. / az iskola színvonalas működéséhez szükséges mértékben olyan módon határozzuk meg, hogy a tantárgyi szakmai munka elsődlegessége és eredményessége mellett biztosítsuk a tanulók személyiségének optimális fejlődését és az iskola általános működési biztonságát is garantáljuk.
- Minden pedagógusi munkamegosztás elvi alapja az arányosság. Az iskola vezetője felelős ezért, hogy a mindenkori oktatási létszámnak megfelelően olyan módon hozza létre a pedagógus munkaköröket és az adott munkakörökhöz olyan

Csöglei Általános Iskola

mértékben határozza meg az oktatási nevelési általános működtetési feladatokat, hogy azok egymással, az oktatási létszámmal egységes arányban legyenek és biztosítsák a meghatározott feladatok minőségi megoldásának lehetőségét.

- Minden pedagógus alapvető munkaköri kötelessége az iskolai munkavégzés zavartalanságát, eredményességét, a pedagógiai programokban rögzített célok elérését biztosító feladatok teljesítése. A fentiekre a nevelőtestület minden tagját a kiadott törvény, a rendeletek, utasítások és az iskola valamennyi vezetője kötelezheti, illetve utasíthatja.

Tételesen:

- a tantervek végrehajtása
- a pedagógiai etika írott vagy íratlan törvényeinek betartása;
- a feladatok vállalása önkéntes, kivéve az iskola vezetői által meghatározott feladatokat /pl.: helyettesítés, ügyelet/;
- a problémák nyílt mindenkori megbeszélése történjen meg a megfelelő hangnemben tanulóval - szülővel - kollégával - vezetővel egyaránt;
- az egészség, testi épség megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, azok elsajátításáról meggyőződik;
- a szükséges intézkedéseket megteszi, ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll;
- a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos tevékenységeket megszervezi
- a megelőzésével kapcsolatos ellenőrzési tevékenységeinek eleget tesz
- a tanulók iskolán kívüli rendezvényein, tanulmányi kirándulásokon a tanulók baleseteinek megelőzése érdekében a szükséges tennivalókat megteszi;
- a védő- óvó előírásokat betartja és betartatja bombariadó esetén
- gondoskodik az illetékes szervek értesítéséről, az intézmény gyors és szakszerű kiürítéséről;
- kulturált viselkedés, öltözködés / ünnepélyeken a közösség íratlan törvényének betartása/; ünnepélyeken a közösség döntése által meghatározott öltözködés.

Az osztályfőnökök feladatai

- Az osztályfőnököt az intézményvezető jelöli ki.
- Munkáját az általános iskola nevelési és oktatási terve, valamint az iskolai munkaterv alapján végzi.

Csöglei Általános Iskola

- Munkáját előre megtervezi, és ezt írásban foglalkozási tervben rögzíti.
- Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése. Munkájában támaszkodik a diákönkormányzat vezetőségére, segíti és figyelemmel kíséri tevékenységüket.
- Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal, napközis nevelőkkel.
- Felelős osztálya rendjéért, tisztaságáért.
- Látogatja az osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait. Észrevételeit megbeszéli az érintett nevelővel.
- Vezeti az osztálya osztályozó értekezleteit, és itt értékeli az osztálya helyzetét, neveltségi szintjét, magatartását, tanulmányi helyzetét.
- Törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére, gondot fordít a gyengébbek felzárkóztatására, a differenciált foglalkoztatásra, tehetséggondozásra.
- A tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja az iskola és a család nevelőmunkáját, együttműködik a szülőkkel.
- A továbbtanulásra jelentkezést megelőzően segíti a pályaválasztási munkát.
- Családlátogatást a veszélyeztetett tanulónál tanév elején ajánlott végeznie a gyermekvédelmi felelőssel együtt. Utána csak akkor, ha az intézményvezető, a szaktanárok és ő maga szükségesnek tartja a tanulmányi munka, szülői-gondviselői munka elmulasztása, valamint magatartási problémák miatt. Új osztályában a tanév végéig ajánlott minden családot meglátogatni.
- Fogadóórát a munkatervben meghatározott rendben tart.

Az ellenőrző könyvben tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről. Ellenőrzi, hogy a szülők ezeket az észrevételeit tudomásul vették-e.
- Elvégzi az ügyviteli, adminisztrációs teendőket, megírja az anyakönyveket, kitölti a bizonyítványokat. Felelős az e-KRÉTA megfelelő felületén a bejegyzéseket ellenőrizni, az igazolásokat beírni, és az osztályzatok számát figyelemmel kíséreni.
- Az e-KRÉTA megfelelő rovatában gondoskodik a jutalmazások- büntetések

bejegyzéséről ill. bejegyeztetéséről.

- A tanulói házirendet, a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal, az első szülői értekezleten a szülőkkel ismerteti.
- Bombariadó esetén az intézményben elfogadott intézkedési rend alapján tevékenykedik.
- Ellenőrzi a tanulók szakkörre, tanfolyamra, sportegyesületbe való jelentkezését, indokolt esetben az engedélyt visszavonhatja.
- A szülői közösség vezetőjével és felelősökkel irányítja osztálya szülői közösségét.
- Igazolt mulasztást engedélyezhet 10 napon belül.

VII. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- enyhe fokban értelmi fogyatékos gyermek
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,”

Sajátos nevelési igényű és enyhe fokban értelmi fogyatékos gyermek, tanuló

Iskolánk speciális helyzetéből adódóan az átlagosnál jóval magasabb a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő, és a sajátos nevelési igényű tanulók száma.

Csöglei Általános Iskola

Fontosnak tarjuk, hogy eredményessé tegyék az intézmények a lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók állandó és rendszeres felzárkóztatását. Ennek érdekében, a tanórák kompetenciafejlesztő szakaszaiban, a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatás keretében kell megvalósítani a felzárkóztatást.

(Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 2. Értelmező rendelkezések fejezet 4,5,10,14,20,47,51.§ 110/2012.Korm rend. A NAT-ról I.1.2;I.2.1 20/2012. EMMI rend. 46,138-140,144,171-172, 180-182.§ 32/2012. EMMI rend. SNI tanulók iskolai oktatása)

VIII. A TANULÓK RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Az intézmény tanulói feladat-ellátási helyenként diákképviselettel diákönkormányzatot alakítanak.

A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok fegyelembetartásával, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti.

A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik. Tevékenysége során törekszik a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulókörösség érdekképviselésében, gyakorolja a tanulókörösség és saját jogosítványait.

A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó körösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van iskolavezetés és nevelőtestület felé.

A diákönkormányzat tisztségviselői:

a) Gyermekvezetők:

osztályonként három képviselő

a Diákönkormányzat gyermekvezetője;

b) Felnőtt segítők, vezetők:

önkormányzat vezetője

Csöglei Általános Iskola

A gyermekvezetők véleményét, javaslatát, észrevételeit a felnőtt vezető továbbítják a nevelőtestülethez.

A diákönkormányzat működése

A DiákTanács havonta tart megbeszélést a soros feladatokról.

Döntési joga van:

a diákság közösségi életének tervezésében, szervezésében, ellenőrzésében és értékelésében.

Egyetértési joga van :

a házirend kialakításában,
az SZMSZ diákokat érintő kérdéseiben,
a tanulók fegyelmi és jutalmazási szabályzatának kialakításában.

Véleményezési joga van:

a tanév rendjének meghatározásában;
a szabadidős, tanórán kívüli programok szervezésében, lebonyolításában;
meghirdetett versenyek, pályázatok értékelésben;
a tanulók kitüntetésében, jutalmazásában, büntetésében;

Javaslattevő joga van :

minden, a diákok jogait és kötelességeit érintő kérdésekben.

A diákönkormányzat feladata és jogköre néhány területen az ellenőrzés és értékelés is.

Ezek a következők:

- tanulói ügyelet
- osztályönkormányzatok tevékenysége

(2011.évi CXCV. törvény A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL 46.§,48.§
idevonatközo részai 20/2012. EMMI rend. 120.§)

IX. Partneri kapcsolattartási formák

Iskolánk kiegyensúlyozott kapcsolatot tudott kialakítani a társközségek önkormányzataival. Fontosnak tartják a feladat- ellátási körüket. Pozitívumuk a gyerekközpontú szemléletük.

Hozzájárulnak a gyermekek napi étkeztetéséhez /szociális helyzetük figyelembe vételével/.

Anyagi támogatásukkal csökkentik a családok kiadásait /beiskolázási segély/. A nehezebb anyagi körülmények között élő gyermekek számára nevelési segínyt biztosítanak /egyszeri- rendszeres/.

Kapcsolatunk évek óta gyümölcsöző a helyi vállalkozókkal. Iskolai rendezvényeinken /Karácsony, Farsang, Gyereknap/ adományaikkal gyermekeinket támogatják.

A Szülői Szervezetek /munkaközösségek/ erejükön felül nyújtanak mind gyakorlati, mind anyagi támogatást. Rendezvényeink aktív résztvevői; ötleteikkel, részvételükkel gazdagítják az intézmény kulturális életét, segítőkészségük határtalan.

Anyagi támogatásaikat az iskola fejlesztésére, modernizálására; az év végi jutalomkönyvek, felszerelések, eszközök /sportszer, videó lejátszó/ vásárlására, az iskolai szakkönyvtár gyarapítására fordítjuk.

Tanulóink iskola- egészségügyi ellátást a körzeti orvos, a védőnő biztosítja egész évben. A körzeti védőnő nem csak a kötelező szűrővizsgálatokat végzi, hanem a tanulók mentálhigiénias állapotáról, a fiatalok veszélyeztető tényezőkről /drog, AIDS, dohányzás, alkohol/ is felvilágosító órákat tart- osztályfőnöki órák keretén belül- s ezzel ami munkánkat segíti. Az alsó tagozatos gyermekek számára a helyes fogápolás szabályait ismerteti, gyakorlatban alkalmaztatja.

Körzeti megbízottunk mind az alsós, mind a felsős tanulóink részére nemcsak a közlekedés szabályaira hívja fel a figyelmet, de az élet váratlan, rejtett veszélyeire is.

Evangélikus, református, katolikus hitoktatókkal jó kapcsolat, munkatársi viszony alakult ki. A kölcsönös tisztelet, az egymás elfogadása gyermekeink erkölcsi nevelését, személyiségének fejlődését

Csöglei Általános Iskola

segíti. Lelkiismeretes, emberi magatartásuk az intézmény oktató- nevelő munkájának részt képezi.

Szakmai kapcsolataink

- Szakmai kapcsolatainkat elsősorban a Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal, valamint az EGYMI-vel és a POK-kal tartjuk.
- Pedagógiai munkánkat a Pedagógiai Szakszolgálat segíti. Igénybe vesszük a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság tevékenységét.
- A beszédhibás gyermekeink részére logopédiai ellátást biztosítunk, melyet előzetesen az óvodapedagógusok és az osztályfőnökök javasolnak. E feladatot utazó logopédussal oldjuk meg.
- A térség intézményvezetőivel rendszeres szakmai konzultációt tart az iskolavezetés. Az intézmények számára nagyon hasznos e kollegális viszony. (2011.évi CXC.törvény A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL 72.§, 73§. 20/2012. EMMI rend. 117.§-122.§

X. A TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÁTVÉTELÉNEK RENDJE

A tanuló felvétele, átvétele az iskolai osztályokba

- A körzethatáron belül lakó tanulókat fel kell venni!
- Körzeten kívüli tanuló csak intézményvezető engedéllyel írható be a férőhely figyelembe vételével.
- Más iskolából történő átiratkozás esetén a helyi tantervek különbözőségeiből adódó tantárgyi lemaradást pótolni kell, felkészítéséről a szülőnek kell gondoskodni.

Integrált oktatás:

Csöglei Általános Iskola

- A Pedagógiai Szakszolgálat javaslata alapján az intézményvezető dönt határozat formájában az egyedi foglalkozásokról, felmentésekről, mentesítésekről.

Egyéni tanrend szerinti oktatás

Szülő kérvényezi a területileg illetékes Oktatási Hivatalnál -nál megfelelő indok alapján.

- Ezen tanulók felkészítéséről, tovább haladásuk elősegítésének formáiról a munkaközösség vezetői javaslata alapján a Kormányhivatal dönt.

Könnyített és gyógytestnevelés ellátása:

- A könnyített és gyógytestnevelési foglalkozásokra besorolás, szakorvosi vélemény alapján történik. A foglalkozások megszervezése az intézményvezető feladata az EPSZI-vel történő megállapodás alapján.

Külföldről érkező tanuló felvétele:

- Külföldi bizonyítvány elismeréséről, a különbözeti vizsgákról az Oktatási Minisztérium véleménye alapján az igazgató dönt.

Napközibe, tanulószobai foglalkozásokra történő felvétel

Igény szerint napközis és tanulószobai csoportokat szervezünk. A csoportok szervezését igényfelméréssel kezdjük.

Lehetőség szerint minden jelentkezőt fel kell venni.

Elutasítás esetén figyelembe kell venni:

- mindkét szülő dolgozik,
- a gyermek felügyelete - ellátása nem biztosított,
- a tanuló érdeke, iskolai felkészülése szükségessé teszi a felvételt,
- nem sérti a csoport, a többi tanuló érdekeit, munkáját,
- gyermekvédelmi esetek feltárása után a gyermekvédelmi felelős javaslatára.

(2011.évi CXCV. törvény A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL 45.§, 51.§/1.,52.§ 20/2012. EMMI rend.22.§,24.§-45.§,49.§).

XI. Teljeskörű egészségfejlesztés

Már a legősibb időben is felismerte az ember, hogy egészsége, vagyis „teste, lelke erőssége”, annak megőrzése a fennmaradáshoz nélkülözhetetlen.

Tudta, hogy ehhez szüksége van:

- étkezésre, táplálékra
- mozgásra
- pihenésre, alvásra
- káros, ártó anyagok kerülésére
- társakra

Ennek ismeretében a NAT alapfeladatként határozta meg a testi- lelki egészségnevelést. Iskolánkra nagy feladat hárul a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében.

Az egészséges életmódra nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékeként való tiszteltetésére nevel.

Egészségfejlesztésünk céljai:

- a helyes egészségfelfogás kialakítása a tanulóknál

Egészségfejlesztésünk főbb területei:

1. Iskolai étkeztetés
2. Mindennapos testmozgás
3. Személyiség fejlődése

Egészségnevelési és környezeti nevelési feladatok:

Tanórai programon belül:

- anyanyelv és irodalom
  - részvétel a tanulócsoporthoz tartozó beszélgetésben
  - figyelem a másik ember beszédének mind értelmi, mind érzelmi tartalmaira

- az olvasott művekben megjelenített élethelyzetek, érzelmek, emberi kapcsolatok felismerése, megértése
- fogékonyság együttérzésre, erkölcsi választásokban
- a tetszésnyilvánítás árnyaltabb nyelvi- formai használatának képessége
- az olvasás iránti érzelmi és gondolati érdeklődés fenntartása
- élő idegen nyelv
  - a cél, hogy a diák merjen idegen nyelven megszólalni, fokozatosan növekedjen bátorsága és önbizalma e téren
- matematika
  - egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése
  - fejlődő vitakészség / érvelés, cáfolás /
- ember és társadalom
  - tudja, hogy a testi és lelki egészség, az életvitel és a magatartás hatnak egymásra
  - tudja, hogy az embernek vannak jó és rossz tulajdonságai, hogy a tulajdonságok fejleszthetők; vegye számba önmaga hibáit és erényeit
  - tudja, hogy céljai megvalósításához kitartásra van szüksége
  - ismerje fel az élet és a természet értékeit
  - értse, miért van szükség az alapvető magatartási szabályok megtartására
  - törekedjen a konfliktusok feloldására
  - tudja, hogy a változás és a fejlődés nem ugyanaz
- ember és természet
  - vegye észre a természet szépségeit
  - lássa be, hogy környezetének állapota saját egészségére is hatással van, igényelje az egészséges életkörülményeket
  - tudja, hogy felelős a természet jövőjéért, fenntarthatóságáért, becsülje meg környezetének értékeit
  - tartózkodjék az élvezeti és kábítószeres kipróbálásától
  - legyen tájékozott arról, hogy a természettudomány meghatározó szerepet tölt be az emberiség problémáinak megoldásában és az életfeltételek javításában
- földünk és környezetünk

- tanúsítson felelős környezeti magatartást
- érzékelje és értékelje a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- tudja, hogy az emberek különböznek egymástól, de emberi mivoltukban mindenki egyenrangú
- alakuljon ki a tanulóban a hazai tájhoz, a természeti és társadalmi értékeihez való kötődés
- ismerje meg a természetvédelem alapvető céljait, nemzeti parkjainkat és természeti értékeinket
- ismerje a környezetkárosodások megelőzésének elveit
- művészetek:
  - ének- zene: a zene megszerettetése, a zenei élményekből induló elvonatkoztatás, a zeneértő és – érző képesség fejlesztése
  - vizuális kultúra: a vizuális nyelv alapjainak megismerése, az alkotás, a befogadás, a megismerés, a vizuális kommunikáció megértése, a hazai, az európai és az Európán kívüli tárgykultúra példáinak megismerésén keresztül, mérlegelő és környezettudatos magatartás kialakítása
- informatika
  - sajátítsa el az önálló tájékozódás, ismeretszerzés alapjait
  - megszerzett információit legyen képes értékelni és használni
  - alkalmazzon olyan számítógépes módszereket, amelyek segítik az információ szemléltetését, értelmezését, vizsgálatát
  - ismerkedjen az informatika és a társadalom kölcsönhatásával
- életvitel és gyakorlati ismeretek
  - ismerje fel a technika szükségességét, értse jelentőségét, hasznát és veszélyeit
  - közlekedési helyzetek elemzése, javaslat gyakorlati megoldására
  - humánus, udvarias magatartás kortársakkal és a felnőtt- gyermek kapcsolatokban; tudja, hogy az okos szeretet, a türelem és a felelősség az alapja a helyes gyermeknevelésnek
  - környezetvédelmi lehetőségek felismerése a lakásban, az iskolában és környékén, környezetbarát módszerek alkalmazása / biotermelés /
- pályaorientáció
  - az eredményes pályaválasztás pszichés összetevőinek megismerése

- legyen pályaismerete
- legyen tájékozott a munkaerőpiacon, értse meg az ember munkalehetőségei valamint foglalkoztatási viszonyok közötti összefüggéseket
- testnevelés és sport
  - rendszeresen végezzen mozgástevékenységeket, tudatosan vegyen részt egészséges testi fejlesztésükben
  - sajátítsa el viselkedési mintákat a fenyegetettség elkerülésére, sajátítsa el önvédelmi fogásokat
  - alapozódjon meg az egészséges életmód és rendszeres fizikai aktivitás igénye
- biológia
  - az ember szervezete és egészsége
  - az ember testi szerveződése
  - a kültakaró és a mozgás
  - az ember anyagcseréje
  - a szabályozás
  - szaporodás és egyedfejlődés
  - az öröklődés
  - általános egészségtan:
    - legyen képes az egészséget erősítő értékek felismerésére és az egészséget erősítő magatartás elsajátítására
    - legyen képes felelősségteljes nemi magatartásra
    - tudatosan alkalmazza az egészséget megőrző szabályokat
    - ismerje az orvosi ellátás igénybevételének lehetőségét
  - legyen képes, hogy önállóan megtervezze egyéni, családja és kis környezete életét
  - ismerje és tudja egyéni felelősségét önmagáért, másokért, környezetéért és az egész Földért
  - ismerje és tudja az egészség megelőzés és – megőrzés elemi szabályait, szervezett intézkedéseit, orvosi rendszerét / védőoltások, háziorvosi szolgálat, tb, családvédő szolgáltatások, gyes, gyed, szűrések .../

- ismerje a természet, a környezet- és az egészségmegőrző, illetve védő akciókat, erejéhez és képességeihez mérten kapcsolódjon be e mozgalmak munkájába
- tudatosan harcoljon a kábítószer, egyéb idegkárosító szerek használata és az AIDS ellen

A testi- lelki egészség megőrzése és a gyermek szociális fejlesztése elsősorban:

- osztálytanítókra
- osztályfőnökökre
- biológia tanárookra
- védőnőre- háziorvosra- körzeti megbízottra hárul

Alapfeladatunk:

- betegségek, balesetek elkerülése
- egészség megőrzése
- egészséges állapot megbecsülésére nevelés

Főbb témaköreink:

- higiénés magatartásra nevelés
- egészséges táplálkozásra nevelés
- egészséges mozgásfejlődés
- baleset megelőzése- betegségek elkerülése- egészség megóvása
- mentálhigiéné
- függőségekhez vezető szokások megelőzése
- harmonikus kapcsolatok kialakítására való nevelés
- családi életre, társsá, szülővé nevelés

Témakörök feldolgozásának szinterei:

- tanórai programon belül:
  - szaktárgyi
  - egészségtan / 7. 8. évfolyam /

- osztályfőnöki óra
- szakkör / külső egyén közreműködésével
- tanórán kívüli tevékenység:
  - kirándulások
  - túrák, akadályversenyek
  - egészségnapok
  - faliújság készítése
  - nyári táborok
  - tanulmányi rendezvények
  -
- egészségnapok, hetek ; sportprogramok; megemlékezések:
  - Ózonréteg védelmének napja
  - Takarítási világnap
  - A lelki egészség világnapja
  - Véralók napja
  - A víz világnapja
  - Nemzetközi rákellenes nap
  - A Föld napja
  - Nemzetközi vöröskereszt napja
  - Dohányzásmentes világnap
  - Környezetvédelmi világnap
  - A közlekedési balesetek áldozatainak napja
  - A kábítószer- fogyasztás elleni küzdelem napja
  - Az anyatej világnapja

Önálló gyűjtőmunkával:

- információk szerzése könyvből, újságból,
Internetről
- faliújság
- kiselőadások tartása
- vetélkedők szervezése

Balesetvédelmi rendszabályok megismerése, alkalmazása

- A tanítás első napján osztályfőnöki óra keretében a balesetvédelemmel kapcsolatos ismeretek alapozása, közvetítése
- Szaktárgyi órák balesetvédelmi előírásainak ismertetése

Szakmai program:

Testmozgás:

- lehetőség a mindennapos testmozgás biztosítására
- testnevelés órák
- 1- 4. tagozatosok napi ½ óra játékos testmozgás biztosítása, tanítási órák részeként 5 perc, a tízórai szünet idejének 50%- a
- napközis foglalkozások között életkorhoz és fejlettséghez igazodó játékos testmozgás

- házibajnokságok szervezése
- labdajátékok
- tánc szakkör szervezése
- akadályversenyek szervezése

Táplálkozás:

- iskolai étkeztetés biztosítása / 3x étkezés /
- helyes táplálkozás- ételek mennyisége, minősége- kulturált elfogyasztás módja / képzett ételmezésvezető alkalmazása- étlap összeállítása /
- modern étkezési szokások bevezetése:
  - gyümölcs
  - joghurt
  - kefir
  - barnalisztből készült péksütemény
- védőnő felvilágosító órái- kóstolóval egybekötött – az egészséges táplálkozásról
- iskolagyümölcs program 1-6.osztály
- iskolatej heti 4 alkalommal

Lelki egészségtan:

A társadalomban egyre nagyobb számban megjelenő alternatív örömszerzési forma a dohányzás, alkohol és drogfogyasztásból adódó problémák mind annak a következményei, hogy a teljes egészségi állapothoz oly fontos mentális egészségre, ennek fejlődésére nagyobb hangsúlyt kell fektetni a jövőben.

Az egészségfejlesztési terv részévé kell váljon a mentálhigiénés szemlélet és annak megjelenési formái.

Ezek lehetnek:

- pedagógus példamutatás, hangulat a tanárok között stb
- iskolai környezet hangulata / színek, tantermek berendezése /

- szexuális életnevelés- iskolaorvos, védőnő felvilágosító tevékenysége
- családokkal való szoros kapcsolattartás, személyes találkozás, családlátogatások
- bűnmegelőzés, a helyes közlekedési szabályok- a körzeti megbízott közreműködésével
- a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek fokozottabb figyelemmel kísérése / osztályfőnökök, gyermek – és ifjúságvédelmi felelős /

Külső kapcsolataink- feladatuk:

- iskolaorvos:
éves orvosi vizsgálatok
fogl. egészségügy
- körzeti védőnő
védőoltások
szűrővizsgálatok
tisztasági vizsgálatok
fokozott gondozást igénylők folyamatos ellenőrzése
testnevelési csoportba sorolás
védőnői fogadó óra
előadások tartása az osztályfőnökökkel történt előzetes egyeztetés után / AIDS, családi életre nevelés, egészséges táplálkozás /
- iskolafogászat- szűrés

- Gyermekvédelmi Szolgálat
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- utazó logopédus
- OH
- POK

(20/2012. EMMI rend.128.§-132.§,142.§,168.§-170.§ 110/2012.korm. rend. A NAT-ról I.1.1,II.1.)

XII. Az iskola fogyasztóvédelemmel összefüggő feladatai

A parlament 1997. december 15-én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. Törvényt, melynek első része V. fejezet 17. §-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról. E törvény írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. E törvény szerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatási intézmények, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek. A fogyasztóvédelmi törvény, valamint az EU jogharmonizáció alapján a közoktatási törvény 2003. évi módosításában is megjelenik a fogyasztóvédelem oktatása. Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is szerepel. A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknak.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos pedagógiaiilag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogukat érvényesíteni tudó a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése. Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra.

Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság a szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot. A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartása: a fogyasztói jogok érvényesítése. A fogyasztónak joga van:

- az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez
- a veszélyes termékek és eljárások
- a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez

1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról

- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez
- a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszóláshoz.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

(110/2012. korm. rend. A NAT-ról I. 1.1.)

XIII. Eszközök- és felszerelések jegyzéke

Lsd. 2017. évi záró leltár

XIV. Választott kerettanterv

Iskolánk a kerettantervek kiadásáról szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet 1. mellékletében szereplő, Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára, és 2. mellékletében szereplő, Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára megnevezésű kerettantervét alkalmazza az alábbiak szerint. Az egyes évfolyamok A oszlopában a kötelező kerettantervi óraszámok szerepelnek a B oszlopban a szabadon tervezhető órakeretből az egyes tantárgyakra fordított többletórák száma.

1-4.o. évfolyam helyi tantervének óraterve 2020-2021-es tanév

Tantárgy	1. osztály		2. osztály		3. osztály		4. osztály	
	A	B	A	B	A	B	A	B
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	6	2	6	1
Idegen nyelv							2	1
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	
Etika/ Hit-és erkölcsstan	1		1		1		1	
Környezetismeret			1		2		1	1
Ének-zene	2		2		1(2)		1(2)	
Vizuális kultúra	2		2		2		2	
Informatika						1		1
Technika, életvitel és gyakorlat Technika és tervezés	1		1		1		1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki							1	
Szabadon tervezhető órakeret		2		2		4		4
Heti órakeret	22		23		22(23)		24(25)	
heti órakeret összesen	24		25		25(26)		28(29)	

5-8. évfolyam helyi tantervének óraterve 2020-2021-es tanév

Tantárgy	5. osztály		6. osztály		7. osztály		8. osztály	
	A	B	A	B	A	B	A	B
Magyar nyelv és irodalom	4	0,5	4		3	1	4	
Idegen nyelv	3		3		3		3	
Matematika	4	0,5	3	1	3	1	3	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2		2		2		2	
Etika/ Hit- és erkölcsstan	1		1		1		1	
Természetismeret/Természettud.	2		2					
Biológia					2		1	1
Fizika					2		1	0(1)
Kémia					2		2	
Földrajz					1	0(1)	2	
Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1	1	1		1	
Hon-és népismeret								
Informatika/digitális kultúra	1		1		1		1	
Technika, életvitel és gyakorlat/ technikaés tervezés	1		1		1		1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Szabadon tervezhető órakeret		1		2		2(3)		2(3)
Heti órakeret	27		25		29		29	
Heti órakeret összesen	28		27		31(32)		31(32)	

1-4.o. évfolyam helyi tantervének óraterve:
2021-2022-es tanév

Tantárgy	1. osztály		2. osztály		3. osztály		4. osztály	
	A	B	A	B	A	B	A	B
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	6	2	6	1
Idegen nyelv							2	1
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	
Etika/ Hit-és erkölcsstan	1		1		1		1	
Környezetismeret					2		1	1
Ének-zene	2		2		1(2)		1(2)	
Vizuális kultúra	2		2		2		2	
Informatika						1		1
Technika, életvitel és gyakorlat Technika és tervezés	1		1		1		1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki							1	
Szabadon tervezhető órakeret		2		2		4		4
Heti órakeret	22		22		22(23)		24(25)	
heti órakeret összesen	24		24		25(26)		28(29)	

5-8. évfolyam helyi tantervének óraterve
2021-2022-es tanév

Tantárgy	5. osztály		6. osztály		7. osztály		8. osztály	
	A	B	A	B	A	B	A	B
Magyar nyelv és irodalom	4	0,5	4	0,5	3	1	4	
Idegen nyelv	3		3		3		3	
Matematika	4	0,5	4	0,5	3	1	3	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2		2		2		2	
Etika/ Hit- és erkölcsstan	1		1		1		1	
Természetismeret/Természettud.	2		2					
Biológia					2		1	1
Fizika					2		1	0(1)
Kémia					2		2	
Földrajz					1	0(1)	2	
Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1	1	1		1	
Hon-és népismeret								
Informatika/digitális kultúra	1		1		1		1	
Technika, életvitel és gyakorlat/technikaés tervezés	1		1		1		1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Szabadon tervezhető órakeret		1		2		2(3)		2(3)
Heti órakeret	27		26		29		29	
Heti órakeret összesen	28		28		31(32)		31(32)	

2020-as NAT kerettantervéhez illeszkedő helyi tantervi óraszámok 1. és 5. osztályban:

<u>Tantárgy:</u>	<u>1.osztály</u>	<u>2.osztály:</u>	<u>5.osztály:</u>	<u>6.osztály:</u>
magyar nyelv és irodalom	8(7+1)	8(7+1)	4,5(4+0,5)	4,5(4+0,5)
matematika	5(4+1)	5(4+1)	4,5(4+0,5)	4,5(4+0,5)
történelem	-	-	2	2
etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1
természetismeret/természettudomány	-	-	2	2
idegen nyelv	-	-	3	3
ének-zene	2	2	2	1
vizuális kultúra	2	2	1	2(1+1)
technika és tervezés	1	1	1	1
digitális kultúra	-	-	1	1
testnevelés	5	5	5	5
osztályfőnöki			1	1
Össz óraszám	24	24	28	28

1.

XV. A választott kerettanterv helyi kiegészítései

ld. a Helyi tantervekben

XVI. A pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

Alapelvek, értékek

Iskolánk nevelő-oktató munkáját az alapvető emberi értékek, a nemzeti értékek, a környezeti értékek és a másság, a más népek iránti nyitottság hatja át.

Alapvető emberi, nemzeti és környezeti értékek tekintjük:

- a gyermeki egyéniség tiszteletét
- a felelősségtudatot
- a közösségi demokráciát
- a pozitív jellemvonásokat, alapvető erkölcsi normákat
- az általános műveltség szilárd alapjait
- toleranciát, megértést, nyitottságot a másság, más népek, más kultúrák iránt
- a beteg, sérült emberek iránti elfogadó, segítőkész magatartást
- esélyegyenlőséget, a kiteljesedést, az emberi szabadságot
- nemzeti hagyományainkat, nemzeti azonosságtudatunkat
- az európai közösség kultúráját
- a világnézeti és vallási sokszínűséget
- fogékonyságot a környező természet értékei iránt
- felelősséget a társadalmi és természeti környezetért
- igényt a kulturált, esztétikus környezetért

Célok

- pedagógiai tevékenységünket a gyermek mindenek feletti érdeke vezérelje
- őrizzük meg és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a kíváncsiságot, játékoságot, érdeklődést, nyitottságot
- továbbra is adjunk teret a gyermek játék- és mozgás iránti vágyának
- vezessük át a gyermekeket – az életkori sajátosságok figyelembevételével – az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskola tanulási tevékenységeibe
- biztosítsuk a hibázás jogát az elfogadó, nyugodt légkörrel, a bizalommal és a pozitív megerősítéssel
- a testi és lelki egészség megőrzése érdekében segítsük elő a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását
- tegyük fogékonnyá a tanulókat saját környezetük, a természet és a társas kapcsolatok értékei iránt
- a kommunikációs készségek alakításával sajátítassuk el az alapvető viselkedési szokásokat, fogadtassuk el a magatartási és társadalmi normákat
- a szellemi és fizikai fejlődés optimális feltételeinek biztosításával fejlesszük a problémamegoldás, kreatív gondolkodás képességét
- teremtsünk valóságos tanulási környezetet, közvetítsünk elemi ismereteket, nyújtsunk alkalmazható tudást

- jellemezze oktató-nevelőmunkánkat a tevékenység- és gyakorlatközpontúság, a fokozatosság és folyamatosság
  - neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motiváltságú, szocializáltságú és kulturáltságú gyerekeket – a tehetséggondozás és a felzárkóztatás párhuzamos megvalósításával
  - törekedjünk differenciált fejlesztéssel, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség maximális biztosítására különösen a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében
  - ismertessük fel és fogadtassuk el önmaga és társai másságát
  - alakítsuk ki igényüket az egészséges életmód, a tartalmas szabadidős tevékenységek, az önművelés, és az élethosszig tartó tanulás iránt
  - fejlesszük az önálló tanulás és ismeretszerzés képességét egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kialakításával, hosszabb időkeret biztosításával
  - tudatosan fejlesszük jól működő képességeik, értékeik, adottságaik megismerését, reális önértékelésüket, erősítsük kudarcűrésüket, önbecsülésüket
  - korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával alakítsuk a kulcskompetenciákat, képességeket, alapvető készségeket, szokásokat
  - törekedjünk a tudás- és a képességfejlesztés helyes arányára
  - az alapműveltség kialakításához fejlesszük a digitális írástudást, az IKT használatát és az idegen nyelvek ismeretét
  - készítjük fel a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre, a felnőttlét kihívásaira, a jogok és kötelességek gyakorlására
  - fejlesszük a sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességeket
  - fejlesszük a nevelőközösség módszertani kultúráját
  - integrált nevelő-oktatómunkánk célja, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek adottságainak és korlátainak figyelembe vételével a legteljesebb habilitációt vagy rehabilitációt tegyük lehetővé, hogy a hiányzó vagy sérült funkciókat helyreállítsuk, kompenzáljuk, új funkciókat alakítsunk ki, az ép funkciókat bevonjuk a hiányzók pótlására.
- Céljainkat akkor tekinthetjük elértnek, ha:
- az iskola elfogadó, nyugodt légköre lehetővé teszi a zökkenőmentes átmenetet az óvodából az iskolába

- tanulóink pedagógiailag igényes, magas szintű oktató-nevelő munka során sajátítják el az elemi ismereteket
  - tanulóink kulcskompetenciáit, alapvető készségeit, képességeit, az életkori sajátosságaiknak megfelelően fejlesztjük
  - tanulóink elsajátítják az alapvető viselkedési szokásokat, elfogadják a társadalmi normákat, pozitív beállítódásokat, s ezek beépülése mindennapi kommunikációjukban, viselkedésükben tetten érhető
  - kialakul a tanulóban az egészséges életmód és a kulturált szabadidő eltöltésének igénye
  - az iskola biztosítja az optimális feltételeket a szellemi, fizikai fejlődéshez, önálló ismeretszerzéshez
  - a tehetséggondozás és felzárkóztatás során minél több tanuló jut el saját képességei maximumára
  - a digitális írástudás felhasználói és alkalmazói szinten minden tanuló számára elérhető
  - tanulóink minden segítséget megkapnak hátrányaik leküzdéséhez, a továbbtanuláshoz és a társadalomba való beilleszkedéshez
  - tanulóink rendelkeznek önmaguk és a társak másságának pontos ismeretével, a megértéssel, a türelemmel, ha elkerülik és elítélik mások hátrányos helyzetével való visszaélést
  - az intézmény tartósan képes a különböző szociokulturális háttérrel és eltérő képességekkel érkező gyerekek fogadására és együttnevelésére
  - oktató-nevelőmunkánkban kiemelt szerepet kapnak az együttneveléshez szükséges módszerek
  - az iskola párbeszédet alakít ki minden szülővel
  - az intézményben létezik a tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer
  - nő az évfolyamvesztés nélkül továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók aránya, illetve csökken az osztályt ismételni köteles hátrányos helyzetű tanulók aránya.
  - az országos kompetenciamérések eredményei – a pedagógiai hozzáadott érték figyelembe vételével – az országos átlagot elérik.
  - nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű fiatalok száma
- A sikerkritériumok mérésének eszközei, módszerei:
- elégedettségvizsgálatok: szülői, tanulói interjú, kérdőívek
  - továbbtanulási mutatók
  - tantárgyi mérések, tesztek
  - Difer-mérés, beszédvizsgálat, percepció-vizsgálat, pedagógiai- és pszichológiai mérések
  - megfigyelés
  - szociometria készítése osztályfőnöki óra keretében

Feladatok

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon

- sajátíttassuk el az adottságokhoz és korlátokhoz rugalmasan alkalmazkodó mennyiségű és minőségű műveltség tartalmakat
- gazdagítsuk az érzésvilágot, fejlesszük a felelősségtudatot, a kitartást
- alapozzuk meg tanulási szokásokat
- sajátíttassuk el az önálló ismeretszerzés technikáit, a feladat- és problémamegoldás módszereit
- segítsük a gyerekeket tanulási nehézségeik leküzdésében, hátrányaik csökkentésében
- erősítsük a humánus magatartásmintákat, a pozitív viselkedési szokásokat, biztosítsuk az elfogadó nyugodt légkört
- elégítsük ki a gyermekek mozgásigényét a mozgáskultúra megalapozásával, fejlesztésével
- fejlesszük alapkompenciáikat, az olvasás, írás, számolás képességét, a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítását, ha szükséges, speciális módszerek és a digitális pedagógia alkalmazásával
- fejlesszük a tanulóknál azokat a készségeket, képességeket, amelyek a környezettel való harmonikus kapcsolathoz, illetve a társadalomba való beilleszkedéshez szükségesek
- erősítsük a pozitív jellemvonásokat:
  - az önismeretet
  - a segítőkészséget
  - a szolidaritás érzését
  - az empátiát
  - az együttműködési készséget
  - a megbízhatóságot, a becsületességet, a szavahihetőséget
- gyakoroltassuk a demokratikus normarendszert az elemi állampolgári ismeretek és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek elsajátításával
- tudatosítsuk az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, ezek fontosságát a kortárs kapcsolatokban
- építsük tovább az alpműveltséget az önálló tanulás és az önművelés gyakoroltásával, a képességek célirányos fejlesztésével, a közvetett kommunikáció gyakorlásával, a művészeti készségek fejlesztésével, a digitális írástudás elsajátításával
- biztosítsuk a tanulóknak felé a folyamatos visszajelzést teljesítményükről, magatartásuk és szorgalmuk minőségéről
- a tanórán kívüli foglalkozásokkal, az iskolai rendezvényekkel segítsük a tartalmas és személyiségüket gazdagító szabadidő-eltöltést
- törekedjünk a tanítási órák hatékony és maximális kihasználására

- nyílt napok, bemutató órák szervezésével nyújtunk betekintést oktató-nevelő munkánkba
- a továbbtanuló diákjainknak szervezzük középiskolai előkészítő programot

Eljárások, eszközök, módszerek

Nevelő-oktató munkákban a nevelés valamennyi feladatára alkalmazható módszerek jelen vannak: követelés, meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, elismerés, büntetés, ösztönzés, kényszerítés, gátlás, diagnosztikus-, formatív- és szummatív mérések.

A megvalósítása keretei:

- hatékony és újszerű tanulási módszerek bevezetése (tantárgyi bontás nélküli integrált oktatás, drámapedagógia)
- nem tanórai formában megszervezett kötelező „tananyagátadás” (projektek, témahét, erdei iskola, stb.)
- egyenlő hozzáférés biztosítása
- IKT eszközök alkalmazása
- egésznapos nevelés
- csoportbontások
- tanórai differenciált foglalkozások
- felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások,
- szakkörök
- úszásoktatás,
- rendszeres és alkalmi szabadidős tevékenységek, tanórán kívüli programok, táboroztatás
- beszélgetőkörök
- heti értékelések
- kooperatív – interaktív tanulási technikák és tanulásszervezési módszerek

(2011 évi CXCV. törvény A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL 27.§ 110/2012. korm. rend. A NAT-ról 1,7,8,9§, I.2.1. 20/2012. EMMI rend.13.§-18.§)

XVII. A mindennapos testnevelés

Iskolánkban a mindennapos testnevelés valamennyi osztályban heti öt órában valósul meg.

Lásd :helyi tanterv.

(2011.CXC.27.§(11.)97.§(6). 110/2012. korm. rnd. A NAT-ról I.2.1. 20/2012.EMMI rend. 141.§)

XVIII. A pedagógusok és a nem kötelező tantárgyak választásának szabályai

Lásd helyi tanterv

XIX. A tanulók tanulmányi munkájának az ellenőrzése és értékelése

Az első évfolyamba lépés, a beiratkozás feltétele:

- A jogszabályban meghatározott életkor
- Az óvodapedagógusok szakvéleménye

Az iskolában a magasabb évfolyamba lépés feltétele:

- A tanulmányi követelményeknek legalább elégséges szinten történő teljesítése.
- Aki az első évfolyam követelményeit nem tudja teljesíteni a tanév előkészítő jellegűnek tekintendő, és nem minősül évismétlésnek.
- Az évfolyamismétlésről való döntés a második évfolyamtól kezdve a pedagógus kizárólagos döntése.
- Etika/hit- és erkölcs tanterv nem kerül osztályzásra 1-8. évfolyamon.

Az a tanuló, aki év végén legalább két tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, pótvizsgát /javítóvizsgát/ tehet.

Három vagy több elégtelen osztályzat esetén a tanuló köteles osztályt ismételni.

Más iskolából való átvétel esetén az ott szerzett utolsó érvényes bizonyítvány alapján történik.

Differenciálásunk

Két fontos feladatra irányul: a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatására, valamint a jó képességű, tehetséges tanulók fejlesztésére.

Törekvésünk valamennyi tanulónk esetében a nekik megfelelő ütemű tanulásra való készítés. A tanítási órákon a tananyag minőségével, nehézségi fokával, egyéni bánásmóddal differenciálunk. A tanítási órán kívül korrepetálással, egyéni foglalkoztatással segítjük a nehezebben haladó gyermekeket.

A tehetségek gondozása

Fejlesztése hasonló módon tanórán és tanórán kívüli szervezéssel történik: szorgalmi feladatok adásával, a tananyag nehézségi fokával. Szakkörök indításával, tanulmányi- sportversenyekre való csoportos ill. egyéni felkészítéssel oldjuk meg a tehetségek gondozását.

(2011.évi CXC.törvény ANEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL 54.§-56.§ 20/2012. EMMI rend.64.§-78.§)

XX. A beszámoltatás, a számonkérés formái, a minősítés módja:

Iskolánk megőrzi a hagyományos értékelési kategóriákat /1- 5/.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges értékeléssel minősítünk. A második évfolyam év végén és a további évfolyamokon félévkor és év végén osztályzattal értékelünk.

Beszámoltatás, számonkérés formái:

- szóbeli és írásbeli számonkérés aránya egyensúlyban legyen
- folyamatos szóbeli számonkérések, ellenőrzések
- feleltetés, órai aktivitás, referátumok, szorgalmi feladatok
- részösszefoglaló órákat követő témazáró felmérések
- a számonkérést értékelés, szóbeli összegzés, indoklás kövesse

A leírt értékelési normák mellett más módok is alkalmazhatók /piros pont, csillag./ elsődlegesen a szakmai munkaközösségek döntése szerint.

Az érdemjegy:

- objektív legyen, segítő szándékú, nevelő hatású
- tájékoztassa a pedagógust, a tanulót, a szülőt a végzett munkáról
- fejezze ki a tanuló önmagához mért fejlődését
- egy- egy eredménytelen alkalom nem minősítheti hosszú távon tanulót
- az érdemjegy javítására vonatkozó lehetőségekről tájékoztatni kell a tanulót, a javítás formáit, idejét, módját, megismételhetőségét tudatni kell

Az eredményekről a tanuló és szülője tájékoztatást kap. Az év végi értékelést kivéve, az e naplón keresztül.

Értékelésünkkor törekedni kell az „egységes” követelményszint elérésre. %-ok érdemjegyre történő átváltása, munkaközösségek egységes álláspontja/

Az értékelés rendszeressége

Két órás tantárgy esetén félévenként minimum 3, egy órás tantárgy esetén minimum 2 érdemjegy alapján értékeljük a tanuló teljesítményét.

A magatartást és szorgalmat havonként állapítjuk meg a kidolgozott szempontok szerint. A nevelőtestület és a diákok véleménye meghatározó. A félévi és év végi méréseket az éves munkatervben rögzítjük.

A magatartás értékelésének követelményei az 1 4. osztályban:

Példás /5/ a magatartása, ha

- a tanítási órákon aktívan részt vesz a munkában, beszélgetésével nem zavarja társait, nevelőit, véleményének közlése előtt jelentkezik
- szívesen vállalja közösségi munkát, a rá bízott vagy önként vállalt munkát, feladatokat maradéktalanul teljesíti
- az ügyeletesi munkában aktívan részt vesz, az ügyeletesi rendben vétséget nem követ el, a Házi rend szabályait betartja
- igazságos és jó szándékú véleményével, példamutatásával segíti osztálytársait abban, hogy hibáikat javítsák
- a folyosón és az udvaron kulturáltan viselkedik, vigyáz társai testi épségére, a közösség tulajdonára, környezetének tisztaságára

Jó /4/ a magatartása, ha:

- órák alatt fegyelmezetten vesz részt a munkában
- fegyelmezettsége ellen csak néha van kifogás
- tisztelettudó
- társait nem bántalmazza

- csak néha segít a tanulásban, hibák javításában, a közösségi munkában
- nem beszél csúnyán
- a Házirend szabályait betartja
- a rá bízott feladatokat megoldja, de nem elég öntevékeny

Változó /3/ a magatartása, ha:

- fegyelmezetlenségével gyakran zavarja a közösséget, durva, nyegle társaival, tanáraival szemben
- viselkedése esetenként a felnőttekkel szemben is elfogadhatatlan
- néha a Házirend szabályait is megszegi
- nem lehet számítani a munkájára

Rossz /2/ a magatartás, ha:

- az osztályban a visszahúzó erő, trágárul beszél, szemtelen tanáraival és a felnőttekkel szemben
- az utcán iskolánkat megszégyenítő módon viselkedik
- igazgatói figyelmeztetést kapott, mert például: lopott, ..stb
- a közösségi munkát gátolja, tanulmányi munkával egyáltalán nem törődik

A szorgalom értékelésének követelményei az 1- 4. osztályban:

Példás /5/ a szorgalma, ha:

- képességei szerint, kitartóan tanul
- az óra, a napközi otthon, esetleg valamely szakkör munkájában tevékenyen részt vesz, pontos, megbízható
- házi feladatait maradéktalanul elvégzi, füzetvezetése gondos, pontos, szívesen, önként vállal többletmunkát, gyűjtőmunkát, a tananyaghoz hozzáolvas
- képességei szerint a legjobb eredményre törekszik
- felszerelése mindig tiszta, rendes

Jó /4/ a szorgalma, ha:

- iskolai kötelességeit teljesíti, de nem vesz részt tevékenyen az iskolai munkában
- házi feladatai csak néha hiányosak
- kötelességeit becsületesen teljesíti, néha azonban valamit elfelejt
- nem törekszik folyamatosan képességeinek megfelelő eredmények elérésre
- felszerelése rendes és általában hiánytalan

Változó /3/ a szorgalma, ha:

- a tanulásban nem kitartó, és ezért tudása, munkái nem kielégítőek
- az iskolai kötelességeit csak biztatásra, ismételt figyelmeztetésre teljesíti
- munkában pontatlan, rendszertelen, felületes
- felszerelése, házi feladatai gyakran hiányosak

Hanyag /2/ a szorgalom, ha:

- a tanulásra semmi időt nem fordít, abból próbál megélni, amit az órán hall
- házi feladatát rendszeresen nem készíti el, így a tanulás és gyakorlás hiánya miatt egy vagy több tantárgyból is bukásra áll
  - felszerelése rendetlen, hiányos

A magatartás értékelésének követelményei az 5- 8. osztályban:

Példás /5/ a tanuló magatartása, ha:

- beszélgetésével nem zavarja társait, tanárait, az óra menetét
- aktívan részt vesz az órai munkában
- szívesen vállal közösségi munkát, aktívan részt vesz a feladatok, vállalások teljesítésében
- igyekszik tudása javát adni az órákon, s ha teheti, tanulmányi versenyeken is részt vesz
- ismeri és betartja a Házirend szabályait, társaival is betartatja
- magatartásával elősegíti a jó osztályszellem, jó osztályközösség kialakulását
- tanulmányi munkáját a rendszeresség jellemzi
- a példamutató magatartás érvényesül szünetekben, sőt az iskolán kívül is

Jó /4/ a tanuló magatartása, ha:

- tanítási órákon nem beszélget, képességeinek megfelelően segíti az óra menetét
- a rábízott feladatokat elvégzi, de nem elég öntevékeny, kisebb hiányosságokkal dolgozik
- betartja a Házirend szabályait
- az osztály pozitív magjához tartozik
- legfeljebb csak egy szaktanári figyelmeztetése van

Változó /3/ a magatartása, ha:

- ha beszélgetéssel gyakran zavarja az órát
- kihúzza magát a közösségi munkából

- társaira is negatív hatással van
- több szaktanári figyelmeztetést összegyűjt, vagy osztályfőnöki figyelmeztetést
- van igazolatlan napja vagy órái /gyakran elkésik/
- tanulmányi munkája nem rendszeres

Rossz /2/ a magatartása annak a tanulónak, aki:

- az osztályban a visszahúzó erő, trágárul beszél, szemtelen tanáraival és a felnőttekkel szemben
- az utcán iskolánkat megszégyenítő módon viselkedik
- igazgatói figyelmeztetést kapott, mert például: lopott, cigarettázott..stb
- a közösségi munkát gátolja, tanulmányi munkával egyáltalán nem törődik

A szorgalom értékelésének követelményei az 5- 8. osztályban:

Példás /5/ a szorgalma annak a tanulónak, aki:

- képességeinek megfelelően tanul és részt vesz az órákon
- valamelyik szakkörben képezi magát
- rendszeresen kész a házi feladata, szívesen vállal többletmunkát, gyűjtőmunkát, kiselőadást .. stb
- felszerelést mindig magával hozza, ami tiszta és rendes

Jó /4/ a szorgalma, ha:

- iskolai kötelezéseit teljesíti, de nem vesz részt tevékenyen az iskolai munkában
- házi feladatait csak ritkán felejtí el
- felszerelése rendes és általában hiánytalan

Változó /3/ a szorgalma, ha:

- a tanulásban nem elég kitartó, és ezért időnként képességei alatt teljesíti, így tudása hiányos
- iskolai kötelezettségeinek csak biztatásra tesz eleget, munkája pontatlan, felületes
- házi feladat és felszerelése gyakran hiányos
- nem áll bukásra egyetlen tantárgyból sem

Hanyag /2/ az a tanuló, aki:

- a tanulásra semmi időt nem fordít, abból próbál megélni, amit az órán hall

- házi feladatát rendszeresen nem készíti el, így a tanulás és gyakorlás hiánya miatt egy vagy több tantárgyból is bukásra áll
- felszerelése rendetlen, hiányos

(2011.évi CXC.törvény A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL 54.§ 20/2012. EMMI rend. 64§-78§)

XXI. A csoportbontások , foglalkozások szervezése

A csoportbontást az idegen nyelvek (német/angol) oktatásánál alkalmazzuk.

Egyéb foglalkozások szervezését a mindenkori igények és az intézményi lehetőségek határozzák meg.

XXII. A tanulók fizikai állapotának mérése

a Hungarofit teszt alapján történik. Az itt nyert adatokat az egészségnevelési program alapadataiként a későbbiekben felhasználjuk, valamint továbbítjuk az országos mérés igényeinek megfelelően.

(20/2012.EMMI rend.81.§)

XXIII. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, gyermekvédelem

Gyermek- és ifjúságvédelmi feladataink az iskola egész életét meghatározzák azzal a céllal, hogy biztosítsák a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő- óvó intézkedést tegyenek a rászorulóknak érdekében.

E feladatunkat gyermekvédelmi felelős látja el az osztályfőnökök közreműködésével.

A hátrányos, veszélyeztetett környezetben élő gyermekeknél családlátogatásokkal ellenőrzi a családi hátteret. Kapcsolatot tart a körzeti védőnővel. Javaslatot tesz szociális támogatásokról.

Környezettanulmány során a tapasztalt hiányosságokra felhívja a figyelmet, felhívja szülőket a megszüntetésére. Sikertelen tevékenysége esetén segítséget kér a Gyermekjóléti Szolgálat képviselőjétől.

Sajnos az utóbbi időben e tevékenység jelentősége megnövekedett. Veszélyeztetett környezetben élő gyermekeink száma nem csökkent. Veszélyeztetettségük a családok életvitele, az alkoholizmus, az agresszivitás a családban.

Az iskola valamennyi pedagógusa igyekszik fokozottabb figyelemmel, egyéni bánásmóddal enyhíteni e gyermekek hátrányain.

Fontosabb feladataink:

- a tanulók elemi szükségleteinek biztosítása a családban/élelem, tanszer, ruházat, pihenés/
- a tanuló egészséges fejlődéséhez szükséges légkör teremtése /őszinte, érzelmi kötődést biztosítani, amelyben problémáit nyíltan elmondhatja, testi épségének óvása a családban s azon kívül/
- az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása a tanuló igénye alapján/ ügyelet, napközis étkeztetés/ felzárkóztatás, napközi otthonos ellátás, tehetséggondozó foglalkozás /szakkör, sportköri tevékenységben való részvétel/
- iskolaegészségügy megszervezése: fogászati kezelésen, orvosi vizsgálaton való részvétel biztosítása
- gyors és hatékony intézkedés a gyermekeket veszélyeztető helyzetekben
- folyamatos ellenőrzés a tanuló eredményéről, rendszeres iskolába járásáról- szükség esetén eljárás kezdeményezése- a tanulmányaik befejezése, a pályaválasztás és az eredményes beiskolázás érdekében
  - folyamatos ellenőrzés: a hátrányos és veszélyeztetett környezetben nevelkedő tanuló otthoni életformája, ellátása, pihenése területén
(2011.évi CXC.törvény A NEMZETI KÖZNEVELÉSRŐL 47.§;110/2012.korm. Rend. A NAT-ról I.1.2,I.2.1,II.1.20/2012EMMI rend.138.§-140.§ 2012.évi XCIII. törvény a JÁRÁSOK kialakításáról(az 1997.évi XXXI.GYVT. Mód))

XXIV. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Hagyományrendszerünk

- Iskolai életünket színesíti. Vannak olyan hagyományaink, melyeket közösen, az intézmény valamennyi tanulója együtt ünnepel / tanévnyitó, tanévzáró, karácsony.../. Egyes rendezvényeink egy időpontban, de külön intézményben folyik. Az iskolai szintű rendezvények mellett faluszintű megemlékezéseket is tartanak /március 15. anyák napja.../.
- Tanévnyitó és tanévzáró ünnepélyünk minden szorgalmi év nyitó és záró keretét adja /ünnepélyes keretek között/. Valamennyi községünk gyermeke a csöglei iskolában ünnepli meg ezt az eseményt. A tanévzáró ünnepélyünk részét képezi a 8. osztályosok ballagtatása, ballagása, valamint a bizonyítványosztása. Ugyanekkor jutalmazzuk gyermekeinket jó tanulmányi eredményükért, kiemelkedő sportteljesítményükért.
- Hasonló keretek között tartjuk a szeretet ünnepét, a karácsonyi megemlékezést.

- Nemzeti ünnepeink: Október 23. Március 15. Az éves munkaterv összeállításakor osztályközösségek vállalják az ünnepi műsor szervezését. Március 15- én faluszintű ünnepélyt tartanak, s a közösségi kultúrotthonokban, emlékműveknél adóznak az 1848/49- es szabadságharc emlékének.
- Anyák napjára az alsó tagozatos tanulóink kedveskednek édesanyjuknak, nagymamájuknak műsoros összeállításukkal. Május első vasárnapján a községek kultúrotthonaiban tartjuk ünnepélyeinket.
- Farsangi rendezvényünkkel a telet búcsúztatjuk februárban.
- Az év során /tanítás nélküli munkanapon/ túrákat, sport- akadály- főzőversenyeket szervezünk gyermekeink számára /szeptember végén a Pákozdi- csata emlékére, május végén-június elején: gyereknap/
- Osztályközösségeink évente 2-3 alkalommal klubdelutánt tartanak.
- Évenként egy- két napos osztálykirándulást szervezünk tanulóinknak. Ez lehetővé teszi, hogy gyermekeink megismerjék hazánk legszebb tájait.
- Igény esetén táborozást szervezünk alsó- és felső tagozatos tanulóink számára.
- Hagyományaink közül kiemelkedő szerepet kap a háziversenyek szervezése különböző sportágakban /kézilabda, labdarúgás /. Az elmúlt két évben bővült: szavaló, népdaléneklési, matematika. A városi, megyei, országos bajnokságokon is sikeres eredményeket ér el iskolánk.
- Szaktárgyi versenyeken matematikából, magyar nyelv és irodalomból, történelemből, természettudományos tantárgyakból és rajzból indulnak versenyzőink. A jövőben a szaktárgyi versenyeken való részvételt kell erősíteni, hagyománnyá tennünk.
- Az iskolai élet megismerésére évenként 1 alkalommal nyílt napot tartunk a szülők számára.
- Óvodáskorú gyermekeinknek az óvodai környezet elhagyása törést jelent, számukra és szüleik számára egy délelőttöt szervezünk, amikor megismerhetik az iskolai környezetet, ízelítőt kapnak az ott folyó oktató- nevelő munkából, s játékos keretek között aktív résztvevői lehetnek az iskolában folyó tanítás- tanulás folyamatának.

Hagyományainkat a jövőben is gazdagítani, ápolni szeretnénk.

1. Tartalmi munkát segítő rendezvények:
  - Tanulmányi kirándulások
  - Üzemlátogatás
  - Túrák, akadály- szaktárgyi- sport- kulturális versenyek

2. Hagyományörző tevékenységek:

- Ünnepélyes keretek közötti megemlékezések
- Hagyományrendszerünk ápolása, megtartása, újraélesztése /nagyjaink életének megismertetése, Nagy László szülőfaluja, falumúzeum megtekintése /

3. Szabadidős foglalkozások:

- osztálykirándulások
- osztály- klubdélutánok
- biciklitúrák
- közös strandolás

1. Szünnidei programok:

- Tábor igény szerint

1. Tehetséggondozás lehetősége:

- szakköri foglalkozások – új szakkörök indítása
- versenyeztetés
- felkészítés szaktárgyi- sport- kulturális versenyekre
- gyermekszínházi előadások látogatása

1. Felzárkóztatás:

- korrepetálás, egyéni felzárkóztatás
- logopédiai kezelés- külső szakember segítségével
- hátrányos helyzetűek és halmozottan hátrányos helyzetűek segítése egyéni bánásmóddal

1. Iskolánk szociális szolgáltatásai:

- egész napos ügyelet biztosítása
- ebédeltetés
- az iskola egészségügyi ellátásnak megszervezése

1. Lehetőségek az iskola eszközeinek használatára:

- öntevékeny könyvtárhasználat
- sportpálya, sporteszközök használata

- öntevékeny számítógép használata

Ezen szolgáltatások térítésmentesek tanulóink számára.

XXV. A Pedagógiai program megvalósulásának feltételei

(1) A nevelési-oktatási program a nevelés-oktatás megtervezését - megszervezését segítő, a Nat-ban és egy adott kerettantervben kitűzött nevelési-oktatási célok elérését, tartalmi elemek feldolgozását lehetővé tévő, egy adott pedagógiai koncepció alapján kidolgozott, amely minimálisan egy-egy tantárgyra, egy vagy több műveltségi területre, vagy pedagógiai szakaszra terjed ki.

(2) A nevelési-oktatási program részei:

a) a pedagógiai koncepció, amely a pedagógiai rendszer fejlesztésének indokait, céljait, alkalmazásának helyét és módját kifejtő dokumentum, mely összefoglalja, elméletileg megalapozza azokat a pedagógiai elveket, amelyeken a program alapul;

b) a tanulási-tanítási program, amely olyan pedagógiai terv, amely a koncepció szellemében kifejti a rendszer célját, követelményeit, tartalmát, a tanulási folyamat időkereteit, javasolt módszereit és eszközeit, a felhasználható szervezési módokat, utal továbbá az értékelés módjára és eszközeire;

c) a tanítási-tanulási egységek leírása, a tanulás-tanítási programot alkotó elemek részletes kifejtése;

d) eszközök, amelyek információhordozók és feladathordozók és lehetővé teszik a tervezett tevékenységek megvalósítását, egymással szigorúan - formálisan és tartalmilag is - összehangoltan, támogatják a kitűzött célok elérését;

e) az értékelés és eszközei, amelyek illeszkednek az *a)-d)* pontokban leírtakhoz, elősegítik a tanulói teljesítmények, a tanulói fejlődés ellenőrzését és értékelését, az elért tudásszint mérését;

f) célzottan fejlesztett továbbképzési programok, amelyek során felkészítik a pedagógusokat a konkrét program alkalmazására;

g) támogatás, tanácsadás, szakmai fórumok, a program karbantartása.

(3) Nevelési-oktatási programok az alapfokú és középfokú oktatás bármely területén, bármely pedagógiai szakaszban használhatók.

(4) Az oktatásért felelős miniszter egyes, különösen kiemelt figyelmet igénylő tanulócsoporthoz tartozó tanulók - nevelési-oktatási programokat ad ki.

(5) Ha a nevelési-oktatási programot nem az oktatásért felelős miniszter adja ki, a program engedélyezését az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörében eljáró, kormányrendeletben kijelölt központi hivatalához benyújtott kérelemben lehet kezdeményezni.

(6) Az oktatásért felelős miniszter által kiadott nevelési-oktatási programot az oktatásért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján közzéteszi.

(110/2012.korm rend. A NAT-ról 6.§)

Minimum követelmények:**Tantárgyi minimumok az alsó tagozaton****Matematika****1. évfolyam****• Gondolkodási módszerek alapozása****Követelmények**

A tanuló:

- tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján;
- legyen képes a halmazok számosságának megállapítására;
- használja helyesen a több, kevesebb, ugyanannyi szavakat, jeleket;
- tudjon igaz-hamis állításokat alkotni; állítások helyességét eldönteni;
- legyen képes növekvő és csökkenő számsorozatok felismerni, képezni adott szabály alapján;

• Számtan, algebra**Követelmények**

A tanuló:

- tudja a halmazokat összehasonlítani számosságuk szerint;
- biztosan írja, olvassa, rendezze sorba nagyság szerint a számokat húszas számkörben;
- használja, értelmezze pontosan a relációs jeleket;
- képezzen adott szabály alapján növekvő és csökkenő számsorozatokot;
- ismerje a számok kéttagú összeg-és különbségalkjait húszas számkörben;
- ismerje fel a páros és páratlan számokat;
- tudja a számok szomszédait;
- tudjon hozzátevést, elvételt tevékenységgel elvégezni, a műveletet szóban megfogalmazni;
- legyen kellő gyakorlata az összeadás, kivonás, bontás, pótlás alkalmazásában;
- tudjon egyszerű szövegösszefüggést lejegyezni rajzzal, számokkal, művelettel.

• Geometria, mérés**Követelmények**

A tanuló:

- legyen képes helymeghatározásra a tanult kifejezések alkalmazásával;
- ismerje fel, tudja kiválasztani az alakzatok közül a háromszöget, négyszöget és a kört;
- tudjon hosszúságot, űrtartalmat, tömeget mérni választott és szabvány egységekkel;
- használja egyszerű szám és szöveges feladatokban a m, kg, l egységeket;
- tudja helyesen alkalmazni a hét, nap, óra időtartamot.

2. évfolyam**• Gondolkodási módszerek alapozása****Követelmények**

A tanuló:

- tudja halmazok számosságát megállapítani és összehasonlítani;
- tudjon halmazokat képezni adott tulajdonság alapján;
- nevezze meg kiválogatott elemek közös tulajdonságát;
- legyen képes összefüggések megfigyelésére, leolvasására, megfogalmazására;
- tudja állítások igazságát eldönteni, igaz állításokat fogalmazni;
- legyen képes tárgyakat, számokat sorba rendezni adott szempont szerint;
- ismerje a szöveges feladat megoldásának menetét;
- ismerjen fel és képezzen számsorozatokat adott szabály alapján;
- összetartozó elempárok keresése.

• Számtan, algebra**Követelmények**

A tanuló:

- tudjon tárgyakat meg- és leszámolni egyesével, kettesével, ötösével, tízesével;
- ismerje a számok nevét és jelét 100-as számkörben;
- tudjon számokat összehasonlítani nagyság szerint, sorba rendezni 100-as számkörben;
- találja meg a számok helyét a számegyenesen;
- ismerje fel a számok összegalakját, különbségalakját, kéttényezős szorzatalakját, és hányados-alakját;
- tudja értelmezni az összeadást, kivonást, szorzást, osztást 100-as számkörben;
- végezze el az összeadást, kivonást, pótlást eszközhasználat nélkül 100-as számkörben;
- ismerje biztonságosan a szorzó- és bennfoglaló táblát
- ismerje a maradékos osztást;
- ismerje fel a műveletek közötti kapcsolatokat;
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatokat.

• Geometria, mérés**Követelmények**

A tanuló:

- ismerje fel a téglalapot, négyzetet;
- tudjon létrehozni síkidomokat másolással;
- tudjon alakzatokat csoportosítani, válogatni megadott szempont szerint;
- ismerje, használja a tanult szabványegységeket;
- végezzen gyakorlati méréseket a tanult szabvány mértékegységekkel;
- ismerje, használja helyesen a mérőeszközöket

3. évfolyam**• Gondolkodási módszerek alapozása****Követelmények**

A tanuló:

- tudjon elhelyezni elemeket adott tulajdonságú halmazokba;
- ismerje az alaphalmaz, részhalmaz fogalmát;
- állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, tudja folytatni az elkezdett sorozatot,
- tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat, állítások igazságát eldönteni;
- tudjon egyszerű nyitott mondatokat kiegészíteni igazzá, hamissá, nyitott mondatok igazsághalmazát megkeresni kis véges alaphalmazon;

- értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni.
- **Számтан, algebra**
Követelmények
A tanuló:
  - Tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 1000-es számkörön belül.
  - Helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint.
  - Tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni.
  - Ismerje a számok egyes, tízes, százasként, tízesekre, százásokra kerekített értékét.
  - Tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást.
  - Tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal.
  - Legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval).
  - Becslést, ellenőrzést eszközként használja.
  - Ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén.
  - Tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.
- **Geometria, mérés**
Követelmények
A tanuló:
  - Ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat.
  - Tudjon előállítani síkidomokat, testeket tevékenységgel.
  - Ismerje és használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során.
  - Tudjon megoldani szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel

4. évfolyam

- **Gondolkodási módszerek alapozása**
Követelmények
A tanuló:
  - tudja halmazok számosságát megállapítani, összehasonlítani;
  - tudjon halmazokat képezni, kiválogatott elemek közös tulajdonságát megnevezni;
  - tudja eldönteni állítások igazságtartamát, igaz, hamis állításokat fogalmazni;
  - tudja megkeresni nyitott mondatok igazsághalmazát;
  - ismerje és alkalmazza a szöveges feladatok megoldási algoritmusát;
  - tudjon folytatni számsorozatokot a felismert szabály alapján;
- **Számтан, algebra**
Követelmények
A tanuló:
  - tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül;
  - helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint;
  - tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni;
  - ismerje a számok egyes, tízes, százasként, tízesekre, százásokra, ezresekre kerekített értékét;
  - tudja értelmezni, megoldani a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást;
  - tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal, 1000-rel;
  - ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén;

- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval);
- becslést, ellenőrzést eszközként használja;
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával.

- **Geometria, mérés**

Követelmények

A tanuló:

- ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat;
- ismerje fel az alakzatok geometriai tulajdonságait, válassza ki a megadott tulajdonságú alakzatokat;
- tudjon síkidomokat, testeket létrehozni adott feltételekkel;
- ismerje a kocka és a téglatest tulajdonságait (lapok, csúcsok, élek száma);
- ismerje és önállóan használja a mérőeszközöket és mértékegységeket gyakorlati mérések során;
- tudjon megoldani a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc) szám és szöveges feladatokat;
- tudja kiszámítani a téglalap és a négyzet területét.

- **Valószínűségi játékok, statisztika**

Követelmények

A tanuló:

- tudja használni a biztos, lehetséges és lehetetlen fogalmakat;
- tudjon grafikonról, táblázatból néhány adatot leolvasni

Kimeneti követelmények

A tanuló:

- legyen képes a halmazok számosságának megállapítására, összehasonlítására;
- tudjon tárgyakat, elemeket sorba rendezni, összehasonlítani, szétválogatni megnevezett vagy választott tulajdonság alapján;
- használja, értelmezze pontosan a relációs jeleket ($<$, $>$, $=$);
- legyen biztos számfogalma a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül;
- helyesen írja, olvassa a számokat készségszinten;
- tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást a 10 000-es számkörben.
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal szóban;
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű és kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval);
- tudja ellenőrizni a számítások helyességét;
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával;
- ismerje fel, és nevezze meg az egyszerű geometriai alakzatokat: négyszöget, háromszöget, négyzetet, téglalapot és a kört;
- ismerje és használja a szabvány mértékegységeket gyakorlati mérések során, tudja elvégezni az egyszerű átváltásokat (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc);
- tudja megmérni, kiszámítani a téglalap és a négyzet területét konkrét esetekben

Magyar nyelv és irodalom

1. évfolyam - A továbbhaladás feltételei

Első évfolyam végén a tanterv nem határoz meg a továbbhaladáshoz szükséges feltételt, az első és második évfolyamot egy fejlesztési szakasznak tekinti.

2. évfolyam - A továbbhaladás feltételei

Szóbeli és írásbeli közlések, utasítások megértése. Kérdésekre értelmes, rövid válaszadás. A mindennapi kommunikáció alapformáinak alkalmazása a szokás szintjén: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kérdezés, kérés, köszönetnyilvánítás, köszöntés a felnőttekkel és a társakkal való kapcsolatokban.

Feldolgozott szövegek megértésének igazolása: válaszadás kérdésekre, tartalom elmondása tanítói segítséggel. Ismert szöveg gyakorlás utáni folyamatos felolvasása. A vers és a próza megkülönböztetése.

A magyar ábécé ismerete, szavak, nevek betűrendnek megfelelő sorba rendezése. A magánhangzók és a mássalhangzók megkülönböztetése; az időtartam helyes jelölése szóban és írásban. Szavak, szó szerkezetek, két-három kijelentő és kérdő mondat helyes leírása másolással, tollbamondás után. A kiejtéssel megegyezően írt rövid szavak biztos helyesírása. 20 begyakorolt szóban a j/ly helyes jelölése.

Szavak szótagolása, elválasztása. Szöveg tagolása mondatokra.

A kijelentő és a kérdő mondat felismerése, megnevezése, helyesírása.

A szótő és a todalék felismerése, jelölése szavakban.

3. évfolyam - A továbbhaladás feltételei

Egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondása néhány összefüggő mondattal. A feldolgozott művek témájával kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazása. Ismert feladattípusok szóbeli és írásbeli utasításainak megértése. Fél oldal terjedelmű, ismert témájú szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek felolvasása felkészülés után.

Öt-hat mondatból álló elbeszélő fogalmazás írása felkészülés után, ismert témákban. A fogalmazások tagolása. Egyéni tempójú, rendezett, tiszta íráskép. Az írásbeli munkák javítása tanítói segítséggel.

Az igeik, a főnevek és a melléknévek felismerése, megnevezése. A személynevek, állatnevek, a lakóhely nevének helyes leírása.

A begyakorolt szavak helyesírása a kiejtés szerint, a szóelemzés alapján. Egyszerű és összetett szavak elválasztása önállóan.

További 25-30 begyakorolt szóban a j/ly helyes jelölése

4. évfolyam - A továbbhaladás feltételei

Érthető, folyamatos beszéd a mindennapi kommunikációban. Az udvarias beszédfordulatok használata a mindennapi beszédhelyzetekben. A mondanivaló értelmes, lényegre törő megfogalmazása szóban. Előzetes felkészülés után ismert tartalmú szöveg pontos, folyamatos, értelmező felolvasása, a szövegfonetikai eszközök használata. 15-20 soros szöveg önálló olvasása, a szövegértés igazolása feladatok önálló megoldásával: válaszadás, lényegkiemelés. Magyar költők és írók nevéhez a megfelelő művek kapcsolása, alkotásaik címének felelevenítése.

Esztétikus, rendezett egyéni írás. Mondatok helyes leírása. A mondatfajták felismerése, megnevezése, helyes leírása.

A szavak szófajának megnevezése a tanult szófajok esetében. Az egyalakú szótövek, a tanult todalékok felismerése, a szavak todalékos alakjának helyesírása.

Az igealakok felismerése, az ige kötős igeik helyesírása ismert szavak esetében.

A tulajdonnevek fajtáinak helyesírása, a földrajzi név, intézménynév, címek, márkanevek, díjak nevének esetében a begyakorolt szavak helyesírása. A főnevek tárgyragjának, a többes szám jelének felismerése.

A melléknév, a számnév helyes írásmódja. A hibák javítása tanítói segítséggel, önellenőrzéssel.

Környezetismeret

3.évfolyam-a továbbhaladás feltételei

- Legyen képes a zöldterületeken élő leggyakoribb élőlények felismerésére, jellemzésére, megnevezésére.
- Ismerje a növényi szervek feladatát. Vegye észre a növényi élet ciklusát.
- Tudja, hogy az élőlények életben maradásához tápanyagokra, levegőre, vízre, megfelelő hőmérsékletre, fényre van szükség. Ismerje a növények és az állatok legfontosabb hasonlóságait, lássa a táplálékuk megszerzése közötti különbséget.
- Tudja megkülönböztetni az egészséges és a beteg állapotot.
- Ismerje fel, hogyan kerülhetők el a betegségek.
- Tudja a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját.
- Állapítsa meg helyesen iránytű segítségével a fővilágtájakat.
- Ismerje meg lakóhelyét, tudjon önállóan tájékozódni a település térképén.
- Legyen képes felfedezni a fővárosi és vidéki élet közötti különbségeket.
- Vegye észre, hogy a helytelen emberi magatartás hogyan veszélyezteti az élőlények életét.

4. évfolyam - A továbbhaladás feltételei

- Tudjon tanári segítséggel méréseket, egyszerű kísérleteket végezni, tapasztalatait rögzíteni.
- Ismerje fel, nevezze meg és jellemezze a tanult életközösségek legjellemzőbb élőlényeit
- Értse az élőlények élőhelye, életmódja és testfelépítése közötti egyszerű összefüggéseket.
- Tudja az élőlényeket a megfelelő csoportba besorolni. Ismerje ezeknek a csoportoknak a jellemző tulajdonságait.
- Legyen képes a megismert élőlényekből egyszerű táplálékláncot összeállítani.
- Lássa az emberi tevékenység és a természet veszélyeztetettsége közötti összefüggést.
- Érezze át a természet védelmének fontosságát, cselekedjen a természet megóvása érdekében. Ismerje lakóhelye védett természeti értékeit.
- Nevezze meg a tanult élettani jellemzőket.
- Ismerje az életünkhöz szükséges környezeti feltételeket.
- Nevezze meg a környezetében tapasztalható környezetszennyező forrásokat, legyen tudatában azok egészségkárosító hatásával.
- Legyen képes elemi szinten tájékozódni Magyarország domborzati térképén.
- Tudjon irányokat meghatározni a fővilágtájak segítségével.
- Találja meg lakóhelyét és nagytájainkat a domborzati térképen.
- Tudjon bemutatni egy kirándulóhelyet lakóhelye közeléből.
- Nevezze meg a különbségeket az eltérő településtípusok között.

Kimeneti követelmények a 4. év végén

A 4. évfolyam végén a tanuló:

- Ismerje a saját testhez viszonyított irányokat. Tudjon tájékozódni otthon, az iskolában, az iskola környékén, a lakóhelyén.
- Ismerje a felszíni formák jelölését. Tájékozódjon elemi szinten Magyarország domborzati térképén. Nevezze nevén a település jellemző felszíni formáit, felszíni vizeit, nevezetes épületeit.
- Legyen képes útbaigazítást adni saját lakóhelyén.
- Ismerje lakóhelyének védett értékeit.
- Használja helyesen a napszakok nevét. Sorolja fel megfelelő sorrendben a hét napjait, a hónapokat és az évszakokat. Ismerje ezek időtartamát.
- Tudja jellemezni az időjárást (aktuális, évszakoknak megfelelő) az időjárási elemek segítségével.
- Tudjon különbséget tenni az anyagok neve, tulajdonságai és változásai között.
- Ismerje az anyag halmazállapotait és azok néhány jellemzőjét
- Vegye észre az élettelen környezetben végbemenő változásokat. Használja helyesen az oldódás, olvadás szavakat.
- Ismerje fel, nevezze meg és jellemezze lakóhelyének egy-egy gyakori élőlényét a növények, gombák, rovarok, madarak, emlősök csoportjából. Tudjon példákat hozni az élőlények közötti kapcsolatokra.
- Nevezze meg az élőlények életműködéseit és életfeltételeit.
- Tájékozódjon jól saját testén. Nevezze meg és jellemezze a főbb életszakaszokat.
- Ismerje az egészségmegőrzéssel kapcsolatos tudni- és tennivalókat.
- Ismerje néhány fontosabb szerv nevét és működését.
- Tudja, hogy a környezet változása hogyan hat az életünkre.
- Ismerje a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját.
- Nevezze meg a környezetében tapasztalható környezetszennyező forrásokat, legyen tudatában ezek káros következményeivel. Cselekedjen a természet megóvása érdekében. Legyen képes a kérdésre néhány mondatos összefüggő felelettel válaszolni.

Magyar irodalom

5. osztály

I. félév:

Mese:

fogalma

népmese, műmese összehasonlítása

meseajták, jellemzőik, mesei elemek

népmese gyűjtők, híres meseírók

Petőfi Sándor élete

Petőfi Sándor: János vitéz (ameddig eljutunk)

tartalom, műfaja, költői eszközök a műben

memoriterek a műből

II. félév:

Petőfi Sándor: János vitéz

Mítoszok

Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúkregény

fogalma

Magyar nyelv

5. osztály

I. félév:

Hangok és betűk:

beszélőszervek mgh.,

msh. jellemzői

mgh. és msh. törvények, szóelemzés elvének helyesírása

betűrend

II. félév:

hangalak és jelentés a szavakban: ábrák, felismerésük

szavak szerkezete:

toldalékok fajtái

egyszerű és összetett szavak

helyesírási alapelvek

elválasztás

Magyar irodalom

6. osztály

I. félév:

Monda fogalma, fajtái egy
helyi monda ismerete

ballada, fogalma, jellemzői
népballada, műballada
memoriter

Fazekas Mihály: Lúdas Matyi
vándormotívum
időmértékes verselés

Arany János: Toldi (ameddig eljutunk)
forrásai, műfaja, tartalom
memoriterek

II. félév:

Arany János: Toldi
Janus Pannonius költészete: epigramma
Gárdonyi Géza: Egri csillagok

Magyar nyelv

6. osztály

I. félév:

a főnév fogalma, fajtái
a köznévszó és tulajdonnévszó fajtái, helyesírásuk

melléknév fogalma, fokozás

an, en ragos melléknevek helyesírása számnév,
fogalma, fajtái, helyesírásuk

II. félév:

névmások fajtái

az ige fogalma, igeidők, igemódok, ragozás, helyesírásuk

igenevek fajtái

határozószók egyéb

szófajok

Magyar irodalom

7. osztály

I. félév:

A reformkor irodalma:

romantika jellemzői
műfajok a romantika időszakában

Kölcsey Ferenc: Himnusz, Paraineises

Vörösmarty Mihály: Szózat
memoriterek
Mikszáth Kálmán írói munkássága
néhai bárány

novella
Szent Péter esernyője
Petőfi Sándor költészete (ameddig eljutunk)

Szeptember végén

elégia

A XIX. század költői
ars poetica
Egy gondolat bánt engemet...
rapszódia
Föltámadott a tenger
memoriterek

II. félév:

Arany János: A fülemile Jókai
Mór írói munkássága
anekdota, realizmus

Az aranyember

Magyar nyelv 7. osztály

I. félév

az egyszerű mondat, tómondat és bővített mondat fogalma, a
predikatív szerkezet
a mondatelemzés lépései
az állítmány fogalma és fajtái, jelölése mondatban és ágrajzban
alany fogalma, jelölése mondatban és ágrajzban
a tárgy fogalma, fajtái, jelölése mondatban és ágrajzban

II. félév

a határozó fogalma, fajtái, jelölésük mondatban és ágrajzban (hely, idő számhatározó, apáros határozók)

a jelző fogalma, fajtái, jelölésük mondatban és ágrajzban

Magyar irodalom

8. osztály

I. félév:

A Nyugat indulása

korstílusok: realizmus, naturalizmus, szimbolizmus összehasonlítása

Ady Endre költészete:

szimbolizmus

A magyar Ugaron

Ady szerelmes versei

A föl-földobott kő

memoriter

Móricz Zsigmond írói munkássága

hét krajcár

Légy jó mindhalálig

Babits Mihály, Juhász Gyula, Tóth Árpád költészete egy egy versén keresztül

hangulatlíra, szinesztézia, impresszionizmus

memoriterek

Szabó Magda: Abigél

II. félév:

József Attila költészete, önéletrajz fajtái, formai jellemzői

Tiszta szívvel

Anyám

Favágó

memoriterek

Radnóti Miklós költészete

Nem tudhatom

Levél a hitveshez

Erőltetett menet

Razglednicák

A dráma története

Magyar nyelv 8. osztály

I. félév

az összetett mondat fogalma, a mellérendelő mondat fajtái és jelölésük, mondatelemzések, a főbb kötőszavak

az alárendelő mondat elemzése, fajtái

II. félév

az összetett szavak fajtái (mellérendelő és alárendelő), felismerése, helyesírásuka
szóképzés (igeképzés, névszóképzés)

Történelem

A fejlesztés várt eredményei, általános követelmények a két évfolyamos ciklus végén, 5-6 osztály

Az egyetemes emberi értékek elfogadása ókori, középkori és kora újkori egyetemes és magyar kultúrkincs élményszerű megismerésével.

A családhoz, a lakóhelyhez, a nemzethez való tartozás élményének személyes megélése. A történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. a munka értékteremtő ereje) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok azonosítása. Az előző korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak felidézése.

A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek fejlesztik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását. Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli.

Tudja, hogy az egyes népeket főleg vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni.

Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat.

Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják. Tudja, hogy az emberi munka nyomán elinduló termelés biztosítja az emberi közösségek létfenntartását.

Ismerje fel a társadalmi munkamegosztás jelentőségét, amely az árutermelés és pénzgazdálkodás, illetve a városiasodás kialakulásához vezet.

Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.

Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását, egyben a nemzeti öntudat kialakulásának alapjául szolgálnak. Tudja, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak.

Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során.

Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni. Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására, a szereplők csoportosítására fő- és mellékszereplőkre, illetve a valós és fiktív elemek megkülönböztetésére. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket. Legyen képes a tanuló történelmi ismeretét meríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából. Legyen képes emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére.

Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet.

Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.

Ismerje az időszámítás alapelemeit (korszak, évszázad, évezred) tudjon ez alapján kronológiai számításokat végezni. Ismerje néhány kiemelkedő esemény időpontját.

Legyen képes egyszerű térképeket másolni, alaprajzot készíteni. Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen, valamint távolságot becsülni és számítani történelmi térképen.

Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.

A fejlesztés várt eredményei, általános követelmények a két évfolyamos ciklus végén, 7-8 osztály

Az újkori és modernkori egyetemes és magyar történelmi jelenségek, események feldolgozásával a jelenben zajló folyamatok előzményeinek felismerése, a nemzeti azonosságtudat kialakulása.

A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejlődésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése.

Az új- és modernkorban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése.

A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását, fejlődését.

Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli, tudjon példát mondani ellentétes értékelésre.

Ismerje a XIX.-XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit.

Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait egészen napjainkig. Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére.

Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik.

Tudja, hogy az egyes népek és államok a korszakban eltérő társadalmi, gazdasági és vallási körülmények között éltek, de a modernkor beköszöntével a köztük lévő kapcsolatok széleskörű rendszere épült ki.

Tudja, hogy Európához köthetők a modern demokratikus viszonyokat megalapozó szellemi mozgalmak és dokumentumok.

Tudja, hogy Magyarország a trianoni békediktátum következtében elvesztette területének és lakosságának kétharmadát, és közel ötmillió magyar került kisebbségi sorba. Jelenleg közel hárommillió magyar nemzetiségű él a szomszédos államokban, akik szintén a magyar nemzet tagjainak tekintendők.

Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.

Tudjon különbséget tenni a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból.

Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyegető globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget.

Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes egy-egy korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.

Tudja, hogy hol kell a fontos események forrásait kutatni, és legyen képes a megismert jelenségeket, eseményeket összehasonlítani.

Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges adatokat, eseményeket és kulcsszavakat.

Legyen képes a tanuló történelmi ismereteket meríteni és egyszerű következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.

Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényegyet kiemelő jegyzetet.

Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gyűjteni, kiselőadást tartani, illetve érvelni.

Ismerje fel a sajtó és média szerepét a nyilvánosságban, tudja azonosítani a reklám és médiapiac jellegzetességeit.

Legyen képes szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.

Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére, és tudjon ezekre reflektálni.

Legyen képes példák segítségével értelmezni az alapvető emberi, gyermek- és diákjogokat, valamint a társadalmi szolidaritás különböző formáit.

Legyen képes példák segítségével bemutatni a legfontosabb állampolgári jogokat és kötelességeket, tudja értelmezni ezek egymáshoz való viszonyát.

Legyen képes a gazdasági és pénzügyi terület fontosabb szereplőit azonosítani, illetve egyszerű családi költségvetést készíteni, és mérlegelni a háztartáson belüli megtakarítási lehetőségeket.

Biológia - követelmények

7. osztály

TÉMAKÖR: A biológia tudományának céljai és vizsgálati módszere

Ismeretek

- *A Föld élővilágának teljességét magában foglaló bioszféra fogalmának értelmezése, megismerésének és védelmének a biológia kutatási céljaként való azonosítása*
- A biológia kutatási céljainak megismerése, néhány jelentős felismerés és felfedezés történeti bemutatása, értékelése
- A biológiai ismeretek gyarapodásának a technológiai és gazdasági fejlődéssel való összefüggésének felismerése, az emberi életmódra gyakorolt hatásának értékelése
- A természettudományos vizsgálatok feltételeinek és alapvető módszereinek elvi ismerete, gyakorlati alkalmazásuk megalapozása
- A tényekre alapozottsággal kapcsolatos igény megszilárdítása, az áltudományos, manipulatív közlések és a tudományos források közötti különbségtétel

FOGALMAK

bioszféra, élettudományok, tudományos probléma, hipotézis, kísérlet, kísérleti változó, rendszer, környezet, szerveződési szint, tudományos közlemény, áltudomány

TÉMAKÖR: Az élet kialakulása és szerveződése

Ismeretek

A mikroszkópok működési elvének ismeri

- A mikroorganizmusok és a földi élet kialakulása közötti kapcsolat felismerése, a földi anyagforgalmi ciklusokban játszott szerepük értelmezése
- A biológiai energiaforrás szerepének megértése, típusainak megkülönböztetése
- *A növényi és az állati sejttípusok összehasonlítása, anyagcseretípusok megkülönböztetése az energia- és a szénforrás alapján*

FOGALMAK

fénymikroszkóp, sejt, sejtalkotó, baktérium, biológiai információ, gén, anyagcsere, szénforrás, energiaforrás, fotoszintézis, légzés, egysejtű, telep, szövet

TÉMAKÖR: Az élővilág fejlődése

Ismeretek

- Az evolúciós idődimenziók felmérése, élőlények sokféleségét kialakító mechanizmusok megértése, a természetes szelekció, valamint a semleges folyamatok jelentőségének felismerése
- Az élővilág sokféleségének értékelése
- *Az élővilág fejlődését befolyásoló tényezők elemzése, az alkalmazkodással összefüggő változások azonosítása néhány példán keresztül*
- Rendszerelemzési képesség megalapozása, a felépítés és működés, valamint a rendszer és környezet kapcsolatok biológiai vizsgálatokkal összefüggő jelentőségének megértése

FOGALMAK

evolúció, természetes kiválasztódás, alkalmazkodás, rátermettség, fajok sokfélesége

TÉMAKÖR: Az élővilág országai**Ismeretek**

- Az élőlények sokféleségében való eligazodás szükségességének és módszereinek azonosítása, a hierarchia és a leszármazási rokonság elvének felismerése
- *A gombák, a növények és az állatok külön országba sorolása melletti érvek megfogalmazása, fontosabb rendszertani csoportjaik alaktani és szervezettani jellemzése, néhány példafaj bemutatása*

FOGALMAK

fejlődéstörténeti rendszer, rendszertani kategóriák, faj, kettős nevezéktan, virágtalan növények, virágos növények, férgek, ízeltlábúak, puhatestűek, és a gerincesek osztályai

TÉMAKÖR: Bolygónk élővilága**Ismeretek**

- *Bolygónk nagy életközösségeinek azonosítása tematikus térképen, a kontinensek néhány jellegzetes növény- és állatfajának megismerése*
- *Az élőlények testfelépítése, életmódja, életciklusa és a biom ökológiai feltételei közti kapcsolat elemzése*
- *Az európai magashegységekben kialakuló függőleges zonalitás okainak megértése, néhány jellegzetes életközösség, faj azonosítása*
- *Óceánok, tengerek és édesvízi életközösségek néhány jellegzetes élőlényének megismerése*
- *Táplálkozási láncok és hálózatok összeállítása a biomok élőlényeiből*
- *A fajok elterjedését, annak változását befolyásoló tényezők konkrét példák alapján történő elemzése*
- *Rendszerelemzési képesség megalapozása, a felépítés és működés, valamint a rendszer és környezet kapcsolatok biológiai vizsgálatokkal összefüggő jelentőségének megértése*

FOGALMAK

tápláléklánc, táplálékhálózat, elterjedési terület, éghajlati övezet, biomok, vízi életközösségek, függőleges zonalitás

TÉMAKÖR: Életközösségek vizsgálata**Ismeretek**

- *Az élettelen környezeti tényezők és az élőlények közötti kölcsönhatások azonosítása, környezeti igény és tűrőképesség vizsgálata*
- *A levegő, a víz és a talaj minőségi jellemzőinek vizsgálata, főbb típusainak megkülönböztetése, természetes összetevők és szennyezők azonosítása, mérési adatok értelmezése*
- *Az élőhely fogalmának ismerete, jellemzőinek és típusainak vizsgálatokban történő azonosítása, az élőhelyi környezethez való alkalmazkodás módjainak és példáinak elemzése*
- *Az életközösségek rendszerként való értelmezése, a kölcsönhatások és hálózatok vizsgálatokban történő felismerése, ciklikus és előrehaladó változási folyamatok azonosítása*
- *Az indikátorszervezetek jelentőségének megértése, felismerésük és alkalmazásuk a konkrét vizsgálatokban*

FOGALMAK

életközösség, élőhely, környezeti igény, tűrőképesség, indikátorszervezet, populációs kölcsönhatás, évszakos és napi változási ciklus, társulások fejlődése, szukcesszió

TÉMAKÖR: A természeti értékek védelme

ISMERETEK

- A természetvédelem szükségessége melletti érvelés, az alkalmazható egyedi és rendszer-szintű módszerek és szabályozási elvek ismerete
- A gazdálkodás, a települések és az infrastruktúra fejlődése által előidézett, a természeti környezetre gyakorolt hatások azonosítása, konkrét példák adatokra alapozott, több szempontú értékelése
- Az ökológiai elvek érvényesítési lehetőségeinek felismerése a gazdálkodás, az építészet, a tájmegőrzés vagy a turizmus esetében
- *Nemzeti parkjaink elnevezésének, területi elhelyezkedésének és sajátos biológiai értékeinek ismerete*
- A lakóhely közelében lévő védett területről önálló információ- és adatgyűjtés, a természetvédelemben való önkéntes szerepvállalásra való indíttatás erősítése
- A védett faj, az eszmei érték fogalmának értelmezése konkrét példák alapján

FOGALMAK

tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület, nemzeti park, védett faj, eszmei érték, ökoturizmus, ökogazdálkodás, urbanizáció, környezettudatosság

TÉMAKÖR: Az élővilág és az ember kapcsolata, fenntarthatóság**Ismeretek**

- A biológiai sokféleség beszűkülését előidéző okok és a lehetséges veszélyek felismerése, az ellenük megtehető intézkedések példáinak elemzése
- Az emberi populáció növekedésével, a települések és a gazdálkodás átalakulásával járó hatások konkrét példák alapján való elemzése, az élővilág változásával való összefüggésnek vizsgálata
- A fogyasztói létforma és a Föld véges erőforrásai közötti ellentmondás felismerése, a fenntarthatóság problémájának több szempontú elemzése
- Az ökológiai gazdálkodás, a génmegőrzés biológiai alapjainak megteremtését és megőrzését szolgáló eljárások elvi ismerete, példákon alapuló bemutatása
- *Az éghajlatváltozási modellek által a bioszféra jövőjére adott előrejelzések értékelése, a megelőzés, hatáscsökkentés és alkalmazkodás módjainak áttekintése*

FOGALMAK

biológiai sokféleség, fajgazdagság, fajtanemesítés, génmegőrzés, globális probléma, éghajlatváltozás, monokultúra, biogazdálkodás, tájgazdálkodás, fenntarthatóság

8. osztály**TÉMAKÖR: Az emberi szervezet I. – Testkép, testalkat, mozgásképesség****Ismeretek**

- *Tájékozódás az emberi testen, a testtájak és szervek elhelyezkedésének anatómiai irányok használatával történő bemutatása maketten vagy ábrán és a saját testen*
- *Az emberi kültakaró szövettani rétegeinek azonosítása ábrákon, az egyes rétegek, szervek funkciójának ismertetése*

- *A gerincoszlop tájékainak és részeinek megnevezése, a végtagok és függesztőöveik, a mellkas csontjainak megmutatása csontvázon vagy képeken és saját testen*
- *A mozgásszervrendszerre jellemző főbb kötő-, támasztó- és izomszövet csoportok vizsgálata, a szerkezet és működés kapcsolatának értelmezése*
- *A végtagok hajlító- és feszítőizmok elhelyezkedésének megmutatása, az arc izmainak összefüggésbe hozása a mimika és az artikuláció képességével*
- *Sportok mozgásformáiról saját fotók és videók készítése, ezek elemzése a tanult anatómiai és biomechanikai elvek alapján*

FOGALMAK

kültakaró, bőr(szövet), csont(szövet), koponyacsontok, gerincoszlop, csigolyák, bordák, a végtagok alapfelépítése, függesztőövek, izom(szövet), hajlító- és feszítőizmok, mimikai izmok

TÉMAKÖR: Az emberi szervezet II. – Anyagforgalom**Ismeretek**

- *A belső szervek elhelyezkedésének anatómiai irányok használatával történő bemutatása maketten vagy ábrán és a saját testen*
- *A táplálkozási szervrendszer főbb részeinek, a tápcsatornaszakaszok funkcióinak, a szakaszok szövettani és szervi felépítésének és működésének értelmezése, az emésztés és felszívódás folyamatának megértése*
- *A tápanyagok élettani szerepének megértése, az energiatartalom és összetétel adatainak értelmezése*
- *A légzőszervrendszer szövettani és szervi felépítésének, a légcseres- és a gázcserefolyamatok helyének és funkcióinak azonosítása, biológiai hátterének megértése*
- *A szervezet folyadékterének és a keringési szervrendszer szerveinek azonosítása, biológiai funkciójának a felépítés és működés alapján való megértése*
- *A vérkép, a vér összetételének jellemzése, a főbb alakos elemek és vérplazma funkcióinak azonosítása, a véralvadási folyamat kiváltó okainak és jelentőségének felismerése*
- *A kiválasztó szervrendszer főbb feladatainak, szerveinek azonosítása, működési elvének megértése*

FOGALMAK

tápcsatorna, tápanyag, emésztőnedv, felszívódás, máj, hasnyálmirigy, felső és alsó légutak, tüdő, légcseres és gázcseres, szív, szívciklus, értípusok, véralvadás, vérkép, vese, só- és vízháztartás, kiválasztás

TÉMAKÖR: Az emberi szervezet III. – Érzékelés, szabályozás**Ismeretek**

- *Az idegrendszer feladatának, működési módjának megértése, a központi és környéki idegrendszer, a gerincvelő és az agyvelő felépítésének vázlatos ismerete, az akaratlagos és a vegetatív szabályozási módok megkülönböztetése*
- *Az érzékelési képességek (látás, hallás, kémiai és mechanikai érzékelés) és az ezeknek megfelelő érzékszervek felépítésének és működésének megértése*

- A hormonrendszer feladatának, működési módjának megértése, a főbb hormontermelő szervek azonosítása, a termelt hormonok hatásainak bemutatása, az idegi és a hormonális szabályozás kapcsolatának megértése
- Az immunrendszer és a keringési szervrendszer közötti kapcsolat felismerése, a védekezésben szerepet játszó fontosabb sejttípusok és kémiai anyagok azonosítása, a veleszületett és szerzett immunitás megkülönböztetése
- A védőoltások működési módjának megértése, az egyéni és a közösségi egészség megőrzésében játszott szerepük értékelése

FOGALMAK

központi és környéki idegrendszer, gerincvelő, érző- és mozgatópálya, reflex, belső elválasztású mirigy, hormon és receptor, agyalapi mirigy, pajzsmirigy, mellékvese, nemi mirigyek és hormonjaik, immunrendszer, veleszületett és szerzett immunitás, védőoltás

TÉMAKÖR: Szaporodás, öröklődés, életmód**Ismeretek**

- *A női és a férfi nemiszervrendszer külső és belső felépítésének elemzése képek, ábrák alapján, a női és férfi másodlagos nemi jellegek kialakulásának bemutatása*
- *A másodlagos nemi jellegek kialakulását bemutató ábrák, animációk tanulmányozása, a fejlődési folyamat időbeli jellegzetességeinek és egyéni eltéréseinek megbeszélése*
- *Az ivarsejtek képződési helyének azonosítása, a tulajdonságok átörökítésében és a változékonyság biztosításában játszott szerepük magyarázása*
- *A megtermékenyítés feltételeinek ismerete, a fogamzásgátló módszerek működésének megértése*
- *A fogamzástól a születésig tartó magzati fejlődés főbb jellemzőinek és feltételeinek ismerete, a szülés fő szakaszainak és körülményeinek megbeszélése*
- *A gének szerepének felismerése, az utódnemzedékek kialakulására vezető genetikai folyamatok egyszerű öröklésmenetek példáján történő elemzése*
- *A testi és a nemi kromoszómák megkülönböztetése, a nem meghatározásában játszott szerepük ismerete, a nemhez kapcsolt öröklődés néhány példájának áttekintése*
- *Annak felismerése, hogy az ember öröklött hajlamainak kifejeződését a környezet is befolyásolja, ezért a tudatosabb életmóddal magunk is tehetünk egészségünkért*
- *A felelős szexuális magatartás jellemzőinek ismerete, a szexualitás egyéni életviteli és párkapcsolati jelentőségének értékelése.*

FOGALMAK

női és férfi ivarszervek, nemi jellegek, hímvarsejt és petesejt, gén, kromoszóma, minőségi és mennyiségi tulajdonság, öröklésmenet, megtermékenyítés, embrió, magzati fejlődés, szülés

TÉMAKÖR: Egészségmegőrzés, elsősegély**Ismeretek**

- *A szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőinek azonosítása, megelőzési lehetőségei*
- *Az életkor, az életmód és a táplálkozás közötti összefüggések felismerése, az egészséges és kiegyensúlyozott táplálkozás alapvető elveinek ismerete*

- *A rendszeres testmozgás és az egészség megőrzése közötti összefüggés, a mozgásszegény életmód okozta egészségügyi kockázatok felismerése*
- *A kórokozó, a fertőzés, a járvány és higiénia fogalmi közötti összefüggések feltárása esettanulmányok alapján, a megelőzés érdekében megtehető lépések biológiai alapjainak értelmezése*
- *A higiénia és a fertőző betegségek megelőzése közötti összefüggés felismerése, a rendszeres és helyes tisztálkodással, valamint a lakó- és munkakörnyezet tisztántartásával kapcsolatos elvek és módszerek elsajátítása*
- *Az antibiotikumok betegségek elleni hatásosságának elmagyarázása, annak megértése, hogy a helytelen antibiotikum-használat felgyorsítja az ellenálló baktériumok kialakulását*
- *A daganatos betegségek környezeti és életmódbeli kockázati tényezőinek áttekintése, a megelőzés lehetőségeinek megvitatása, a személyre szabott terápia jelentőségének felismerése*
- *Az orvosi szűrővizsgálatok és diagnosztikai eljárások céljainak azonosítása egy-egy példán keresztül, annak értékelése, hogy a diagnózis az orvos egészségügyi-jogi érvényű felelős nyilatkozata a személy egészségi állapotáról*
- *Az elsősegélynyújtás lépéseinek elvi ismerete, szimulációkkal történő gyakorlása, szükség esetén alkalmazása, a sérült vagy beteg személy ellátásának (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása) megkezdése a rendelkezésre álló eszközökkel vagy eszköz nélkül*
- *Az alapszintű újraélesztést szükségessé tevő helyzet felismerése, mellkaskompressziókkal történő alkalmazása*

FOGALMAK

fertőzés, járvány, stressz, rákkeltő anyag/hatás, személyi higiénia, étel-miszer-összetétel és -minőség, lelki egészség, függőség, szűrővizsgálat, diagnosztikai eljárások, elsősegélynyújtás, alapszintű újraélesztés

FIZIKA követelmények**Követelmények / *minimum követelmények* 7. évfolyam****Természettudományos vizsgálati módszerek, kölcsönhatások**

- *A tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására, egyszerű tapasztalatok életkorának megfelelő értelmezésére.*
- *A tanulói kísérleti munka szabályait ismerje és biztonságosan hajtsa végre a kísérleteket*
- *Ismerje és tudja alkalmazni a hosszúság (távolság, út), a terület, a térfogat (űrtartalom) és az idő mértékegységeit.*
- *Ismerje a hosszúság, a terület, a térfogat és az idő mérését.*
- *Tudja a halmazállapotokat megkülönböztetni.*
- *A tömeg mértékegységeit ismerje és tudja alkalmazni.*

Mozgások

- *Legyen képes kisebb csoportban társaival együttműködve egyszerű kísérletek, mérések elvégzésére és azok értelmezésére.*
- *A tanuló képes legyen önálló összefüggések meglátására, alkotására.*
- *Lássa az ok-okozati összefüggéseket.*
- *Alapvető problémamegoldó képessége bontakozzon ki.*
- *Legyen tisztában a mindennapi élet és a szaktantárgy kapcsolatával.*
- *Tudja az út, az idő és a sebesség mértékegységeit (m/s; km/h).*
- *Legyen képes a sebesség-adatok értelmezésére.*
- *Tudja a sebesség kiszámításának módját. (Egyszerű feladatok mértékegységváltás nélkül.)*
- *Ismerje az út és az idő kiszámítását meghatározó összefüggést.*
- *Legyen képes a sebesség, az út és az idő közti arányossági összefüggések alkalmazására, grafikonok értelmezésére.*
- *A mozgás változó jellegének felismerése konkrét példákon.*
- *Az átlag- és pillanatnyi sebesség megkülönböztetése konkrét példákon.*
- *Értse meg az átlagsebesség kiszámítását.*
- *Tudja értelmezni a gyorsulást.*

- Legyen képes az egymás utáni különböző mozgásszakaszokból álló folyamatesetén a sebesség változásának értelmezésére.
- *Soroljon fel mozgásállapot – változással járó kölcsönhatásokat.*
- *Értelmezze a tömeg fogalmát.*
- *Ismerje meg a tömegmérést.*
- *A tehetetlenség törvényének ismerete és a tehetetlenség megnyilvánulásának felismerése egyszerű gyakorlati példákon./ Baleset-megelőzés /*

- Tudja, hogy a testek közötti kölcsönhatás során a sebességük és a tömegük egyaránt fontos, és ezt konkrét példákon el tudja mondani.
- Tudja az alap és a származtatott mennyiségeket megkülönböztetni.
- *Ismerje a sűrűség fogalmát, tudja összehasonlítani a testek sűrűségét.*
- Tudja a sűrűséget kiszámítani.
- *Tudjon konkrét példákat felsorolni, amelyekben a testek kölcsönhatása sebességváltozásban nyilvánul meg.*
- *Ismerje az erőhatás, az erő fogalmát, jelét, mértékegységét.*
- *A tanuló tudja leolvasni az erőmérő által mutatott értéket.*
- *Tudja értelmezni az iránymennyiség fogalmát.*
- *Ismerje fel a hatás – ellenhatás, erő – ellenerő törvényét.*
- NEWTON törvényeit ismerje és tudja.
- *A megismert erő fajták hatásának felismerése gyakorlati példákon.*
- *Ismerje a gravitációs kölcsönhatás, gravitációs mező, gravitációs erő kapcsolatát.*
- *Értse meg a súly fogalmát és a súlytalanság állapotát.*
- *A tanuló értse meg, hogy az adott testet érő gravitációs vonzást a Föld / vagy más égitest / gravitációs mezője okozza.*
- *Ismerje a súrlódási erő és a közegellenállási erő szerepét a közlekedésben. Baleset-megelőzés.*
- *Ismerje az egyszerű gépek : emelő, lejtő fogalmát , gyakorlati hasznukat.*
- *Ismerje fel az emelő, a lejtő típusú egyszerű gépeket.*
- *Az egyszerű gépek gyakorlati alkalmazásainak felismerése.*
- *Tudjon egyensúlyt létesíteni emelőkön az erő ill. az erőkar változtatásával.*
- *A forgatónyomaték elemi szintű fogalmát ismerje.*
- *Ismerje, hogy az egyszerű gépekkel erőt takaríthatunk meg (munkát nem).*

Nyomás

- Ismerje a nyomóerő, a nyomott felület és a nyomás fogalmát, jelét, mértékegységét.
- Tudja a nyomás kiszámítását. (Egyszerű feladatok, mértékegység-váltás nélkül.)
- Tudjon gyakorlati példákat a nyomás növelésére, csökkentésére.
- Nyomóerő és a nyomott felület kiszámításának ismerete.
- Folyadékok és gázok nyomását értelmezze, anyagszerkezeti alapokon történő magyarázatát ismerje.
- Adott folyadék esetén a folyadékoszlop magasságának és a hidrosztatikai nyomás kapcsolatának ismerete.
- A közlekedőedények felismerése gyakorlati példákon.
- Tudja elmagyarázni a hajszálcsovésség, közlekedőedények szerepét az élő- és élettelen világban, ill. a környezetvédelemben.
- Ismerje Pascal törvényét.
- Ismerje Torricelli életét és munkásságát.
- Arkhimédész törvényének felismerése kísérletek alapján, értelmezze a felhajtóerőt.
- Elemezze az úszás, merülés, lebegés jelenségét sűrűségviszonyokkal, a jelenségeket értelmezze a test súlyának és a testre ható felhajtóerő összehasonlítása alapján is.
- Tudja, hogy az áramlások oka a nyomáskülönbség.
- Nyomáskülönbségen alapuló eszközök megismerése és működésük bemutatása.
- Tudja, hogy a hang miként keletkezik, és hogy a részecskék sűrűségének változásával terjed a közegben.
- Tudja, hogy a hang terjedési sebessége gázokban a legkisebb és szilárd anyagokban a legnagyobb.
- A cunami kialakulásának megértése.

Energia, energiaváltozás

- A testek változtató-képességét jellemezze kísérletek alapján.
- Tudja az energia fogalmát, jelét, mértékegységét, az energia-megmaradás törvényének érvényesülését a hétköznapi élet különböző folyamataiban, például egyszerű gépek alkalmazásakor.
- Tudjon különbséget tenni a munka fizikai fogalma és köznapi fogalma között.
- A munka kiszámítása - egyszerű feladatok megoldása.
- Az erő és az elmozdulás kiszámítása.
- Tudja használni az energiafajták elnevezést.
- Az energiával kapcsolatos köznapi szóhasználatok értelmezése.
- Tudjon felsorolni többféle energiaforrást, ismerje alkalmazásuk környezeti hatásait.
- Tanúsítson környezettudatos magatartást, takarékoskodjon az energiával.
- Tudja a teljesítmény, hatásfok fogalmát, mértékegységét és kiszámítási módját.

Hőjelenségek

- *Legyen képes hőmérsékletet hőmérőről leolvasni.*
- *Ismerje a hőmérő kalibrálási módját és a legfontosabb hőmérőtípusokat.*
- *A tanuló tudja hőmérséklet-idő adatok felvételét, táblázatkészítést, majd abból grafikon készítését és elemzését.*
- *A hőtágulás jelenségének felismerése gyakorlati példákon.*
- *Legyen képes hőmérséklet-kiegyenlítődési folyamatok vizsgálatára egyszerű eszközökkel.*
- *Képes legyen felismerni, hogy a közös hőmérséklet a testek kezdeti hőmérsékletétől, tömegüktől és az anyagi minőségüktől függ.*
- *Ismerje fel a különböző halmazállapotokat, valamint a halmazállapot-változásokat konkrét példákon.*
- *Legyen képes az olvadáspont - forráspont, valamint olvadáshő - forráshő adatok értelmezésére, összehasonlítására.*
- *Ismerje az égés jelenségét, fogalmát és a vele kapcsolatos energiaváltozást.*
- *Tudjon példát mondani a gyors és a lassú égésre.*
- *Értse meg, hogy mely átalakulásoknál nő, illetve csökken az energia.*
- *Tudja, hogy minden testnek van belső energiája.*
- *Ismerje az átalakulási folyamatokat energia változás és részecske szerkezet szempontjából*
- *Legyen képes az energiaátalakulások elemzésére, a hőmennyiséghez való kapcsolódásuk megvilágítására.*
- *Ismerje fel a hőmennyiség cseréjének és a hőmérséklet kiegyenlítésének kapcsolatát.*
- *Tudjon példát mondani hőtágulásra, hővezetésre, hőáramlásra és hősugárzásra.*
- *Tanúsítson környezettudatos magatartást, takarékoskodjon az energiával.*
- *Tudjon energia takarékoskodással kapcsolatos példákat felsorolni.*

Követelmények / minimum követelmények 8. évfolyam**Elektromosság, mágnesség**

- *Ismerjék fel az mágnesek között fellépő hatásokat.*
- *Ismerjék a mágneses pólusokat, és a pólusok közötti hatásokat.*

- Iránytű megfelelő használatának ismerete.
- Ismerjék az anyag elektromos tulajdonságú részecskéinek / elektron, proton és ion /létezését.
- Egy test pozitív ill. negatív elektromos töltésének, valamint elektromos szempontból semleges állapotának értelmezése.
- Ismerjék fel az elektromos állapotú testek között fellépő hatásokat
- Tudják megkülönböztetni az elektromos tulajdonságot és az elektromos állapotot.
- Ismerjék fel az elektromosság és mágnesség közötti hasonlóságot, különbséget.
- Tudja az elektromos áram fogalmát, hatásait felsorolni.
- Ismerje az áramkör részeit.
- Legyen képes egyszerű áramkörök összeállítására tanári irányítással.
- Tudjon összetett áramköröket összeállítani.
- Tudja csoportosítani az anyagokat elektromos tulajdonságaik szerint.
- Az áramerősség mértékegységének (A) és a feszültség mértékegységének (V) ismerete és alkalmazása.
- Feszültség- és áramerősség-mérés tanári irányítással.
- Ismerje a fontosabb áramköri jeleket.
- Ismerje és tartsa be a baleset-megelőzési és érintésvédelmi szabályokat.
- Ohm törvényének ismerete és alkalmazása egyszerű gyakorlati példákon.
- Egyszerű feladatok megoldása az ellenállás kiszámítására. (Mértékegység átváltás nélkül.)
- Tudja a feszültség, az áramerősség kiszámításának módját.
- Ismerje a mágneses alapjelenségeket.
- Az elektromos áram mágneses hatásának felismerése néhány gyakorlatban használt eszköz működésében.
- Ismerje az elektromágnes és alkalmazásait.
- Tudjon egyszerű elektromágneket készíteni.
- Ismerje az áram hőhatását meghatározó arányosságokat és az azt kifejező matematikai összefüggést.
- Ismerje az elektromos fogyasztás egyszerű kiszámítását.
- Legyen képes az elektromágneses indukció jelenségét értelmezni.
- Az indukált feszültség néhány előállítási lehetőségének ismerete ill. felismerése.
- Ismerje meg Faraday munkásságát.
- A váltakozó áram frekvenciájának értelmezése, a váltakozó áram hatásainak ismerete.
- Ismerje Jedlik Ányos munkásságát.
- Az elektromos áram hőhatásán alapuló eszközök felismerése, néhány gyakorlati al-

- kalmazás ismerete.*
- Ismerje a tanuló az olvadó biztosíték szerepét, tudja, milyen nem kívánatos okai lehetnek a vezeték túlmelegedésének.
  - *Az elektromos áram vegyi hatása néhány gyakorlati alkalmazásának és az áram élettani hatásának ismerete.*
  - *Tudja, hogy váltakozó áramot használunk a háztartásokban.*
  - *A legfontosabb érintésvédelmi előírások ismerete és betartása. Elsősegély-nyújtás áramütés esetén.*
  - *A transzformátor részeinek és néhány gyakorlati alkalmazásának ismerete.*
  - *Ismerje a transzformátorra vonatkozó arányosságokat, és feladatokban tudja alkalmazni.*
  - *Annak ismerete, hogy milyen cél(ok)ra lehet, érdemes transzformátort használni.*
  - *Az energiatakarékosság hétköznapi, gyakorlati megvalósításának lehetőségei.*
  - *A nagyfeszültség alkalmazásának lehetséges előnye és veszélyei.*
  - *Ismerje a generátor, az erőmű, a le- és feltranszformálás fogalmát.*
  - *Ismerje az elektromos energia „előállítását”, szállítása folyamatát.*
  - *A tanuló legyen képes az erőművek alapvető szerkezetét bemutatni.*
  - *Tudja, hogy az elektromos mező bármilyen módon történő előállítása terheli a környezetet.*
  - *Ismerje Déri Miksa, Bláthy Ottó és Zipernowsky Károly munkásságát.*

Optika, csillagászat

- *Ismerje fel a fény szerepének elsőrendű fontosságát az emberi tudás gyarapításában.*
- *Ismerje a fényjelenségeken alapuló kutatóeszközöket, a fény alapvető tulajdonságait.*
- *A fény egyenes vonalú terjedésének és sebességének ismerete.*
- *A tükrös fényvisszaverődés törvényének ismerete. A párhuzamos fénynyaláb visszaverődése sík- és gömbtükrökről.*
- *Nevezetes sugármenetek ismerete.*
- *A sík- és gömbtükrök gyakorlati alkalmazásainak felismerése.*
- *A sík- ill. a gömbtükrök által alkotott képek jellemzése gyakorlati példákban.*
- *Ismerje a sík és a gömbtükör képalkotásának keletkezését egyszerű sugármeneti rajzzal.*
- *A fénytörés jelenségének ismerete és felismerése konkrét példákban.*
- *Ismerje a párhuzamos fénysugarak áthaladását domború és homorú lencsén.*
- *A lencsék néhány gyakorlati alkalmazásának felismerése.*
- *A fénytani lencsék által alkotott képek jellemzése konkrét esetekben.*

- Ismerje a lencsék képalkotásának keletkezését egyszerű sugármeneti rajzzal.
- *Értse meg az emberi szem, mint optikai lencse működését.*
- Ismerje a jellegzetes látáshibákat és a szemüveg, kontaktlencse szerepét.
- *A fehér fény színekre bontása és újra egyesítése.*
- *A színek színeinek ismerete.*
- *Tudja megkülönböztetni az elsődleges és másodlagos fényforrásokat.*
- *Legyen képes a hagyományos és új mesterséges fényforrások sajátosságainak összegyűjtésére.*
- Ismerje a fényszennyezettség fogalmát.
- *Ismerje meg a Naprendszer szerkezetét.*
- Geocentrikus és heliocentrikus világkép ismerete.
- Megismerni Ptolemaiosz, Kopernikusz, Galilei, Kepler munkásságát.
- *Értse meg a különböző sugárzások veszélyeit.*
- *Tudja, hogy a Nap fénye és hősugárzása biztosítja a Földön az élet feltételeit.*
- *Tudjon példákat az infravörös és az UV sugárzás, a röntgensugárzás élettani hatásaira, veszélyeire, gyakorlati alkalmazásaira a technikában és a gyógyászatban.*

Kémia**Követelmé-nyek/mini-mum követelmények**

7. évfolyam

A kémia tárgya, kémiai kísérletek

- Kémiatörténeti ismeretek.
- A kísérletezés célja, kísérletek elemzése.
- *Balesetvédelmi szabályok ismerete.*
- *Egyszerű kísérletek szabályos és biztonságos végrehajtása.*
- *Alapvető laboratóriumi eszközök.*
- *Veszélyességi piktogramok felismerése.*

Részecskék, halmazok, változások, keverékek

- *Az atom fogalma, daltoni atommodell.*
- *A kémiailag tiszta anyag fogalma (elem, vegyület).*
- *Vegyjelek ismerete.*
- *Molekula fogalma.*
- *Molekulák képlete.*
- *Halmazállapotok, halmazállapot-változások.*
- *Fizikai és kémiai változások.*
- *Hőtermelő és hőelnyelő folyamatok.*
- *A kémiai változások leírása szóegyenlettel.*
- *Az anyagmegmaradás törvénye.*
- *A kémiai egyenletírás lépései.*
- *Oldatok, telített oldat, oldhatóság.*
- *Oldhatóság változása a hőmérséklettel.*
- *Oldatok töménysége (híg-tömény oldat, hígítás-töményítés, egyszerű számítási feladatok-tömegszázalék).*
- *Az oldatok összetételére vonatkozó számítási feladatok*

(tömegszázalék, térfogatszázalék) megoldása.

- *Keverékek komponenseinek szétválasztása, eljárások.*
- *A levegő térfogatszázalékos összetétele.*

A részecskék szerkezete, tulajdonságai, vegyülettípusok

- *Az atom két fő része.*
- *Az elemi részecskék jellemzői.*
- *Vegyértékelektronok jelölése.*
- *Információkeresés – önállóan vagy csoportban dolgozva- egy kémiával kapcsolatos témáról, az eredmény bemutatása változatos módszerekkel, az IKT eszközeit is alkalmazva.*
- *A periódusos rendszer története (Mengelejev).*
- *A periódusos rendszer felépítése: periódus, főcsoport, mellékcsoport.*
- *Fémek, nemfémek, félfémek helye a periódusos rendszerben.*
- *Magyar vonatkozású elemek (Müller Ferenc, Hevesy György).*
- *Az anyagmennyiség fogalma, mértékegysége. Avogadro-állandó.*
- *Relatív atomtömeg, moláris tömeg.*
- *A periódusos rendszer helyes használata, adatok leolvasása.*
- *Egyszerű ionok keletkezése, jelölése.*
- *Ionkötés fogalma.*
- *Ionvegyületek képletének szerkesztése.*
- *Kovalens kötés fogalma. Molekulák összegképlete.*
- *Molekulák elektronszerkezeti képlete.*
- *Fémes kötés fogalma.*
- *Képletek mennyiségi és minőségi jelentése.*
- *Vegyületek tömegszázalékos összetételének meghatározása.*

Követelmények/mini- mum követelmények

8.évfolyam

A kémiai reakciók típusai

- Egyesülés, bomlás fogalma, példák.
- Az égés fajtái, oxidáció, rozsdásodás.
- Korrózió, korrózióvédelem.
- Az oxidáció mint oxigénfelvétel.
- A redukció mint oxigénleadás.
- Savak, lúgok, közömbösítés fogalma, példák.
- Oldatok kémhatása, indikátorok, pH-érték.
- A kísérletek szabályos és biztonságos végrehajtása.
- Reakciók egyenletének felírása és rendezése.
- Egyszerű számítási feladatok.
- Összetett kémiai számítások elvégzése.

Élelmiszerek és az egészséges életmód

- Szerves és szervetlen anyagok megkülönböztetése.
- Szénhidrátok összetétele.
- Egyszerű és összetett szénhidrátok: cukrok, keményítő, cellulóz jelentősége.
- Fehérjék: kémiai összetételük, biológiai szerepük.
- Zsírok, olajok: összetételük, tulajdonságaik, biológiai szerepük.
- Alkoholok, szerves savak: erjedés, pálinkafőzés, veszélyek (a denaturált szesz és a metanol mérgező hatása).
- Élelmiszerek összetétele, vitaminok fontossága, tartósítószer.
- Szent-Györgyi Albert nevének ismerete, fontos felfedezése.
- A drog- és alkoholfogyasztás, a dohányzás veszélyei.
- A megszerzett tudás alkalmazásával felelős döntéshozatal a saját életével, egészségével kapcsolatos kérdésekben.
- Képletek, reakciók felírása, számítások elvégzése.

Kémia a természetben

- *A hidrogén tulajdonságai, képlete, előfordulása.*
- *A levegő térfogatszázalékos összetétele, a levegőszennyezés okai, veszélyei.*
- *A légköri gázok és a légszennyező anyagok képlete, tulajdonságainak pontos ismerete.*
- *Fotoszintézis, üvegházhatás, ózonpajzs.*
- *A vizek összetétele, felhasználhatósága.*
- *A vízszennyezés veszélyei.*
- *A vizeket szennyező anyagok képlete, káros hatásai ismerete.*
- *Képletek, reakciók felírása.*
- *Szerepvállalás a személyes környezet megóvásában.*
- *Kőzet, érc fogalma, főbb ásványok összetétele.*
- *Köszén, grafit, gyémánt.*

Kémia az iparban

- *A vas és acélgégyártás folyamata, gyakorlati jelentősége.*
- *Az alumíniumgégyártás folyamata, környezeti hatásai.*
- *A vas és acélgégyártás, az alumíniumgégyártás kémiai alapjai, képletek, reakcióegyenletek felírása.*
- *Az üveg, papír és műanyaggégyártás szerepe az életünkben, környezeti hatásai.*
- *Energiaforrások ismerete, csoportosítása, az égéstermékek környezetszennyező hatása.*
- *Energiatermelő folyamatok ismerete.*
- *A mészkő és a mész szerepe a mindennapi életünkben.*
- *A mészkő, égetett mész, oltott mész reakciói.*
- *A gipsz és a cement mint kötőanyagok.*

Kémia a háztartásban

- *Savak, lúgok, sók a háztartásban: nevük, néhány tulajdonságuk, biztonságos használatuk.*
- *Fertőtlenítő és fehérítőszer: nevük, néhány tulajdonságuk, biztonságos használatuk.*
- *Mosószer, szappanok kémiai felépítése, mosóhatás ismerete.*
- *A víz keménysége, a vízlágyítás módszerei.*
- *Csomagolóanyagok, hulladékok kezelése: újrahasznosítás, szelektív gyűjtés.*
- *Permetezés, műtrágyák: réz-szulfát, pétisó, környezeti veszélyek.*
- *Az anyagok tulajdonságainak alaposabb ismerete, kémiai háttere.*
- *Kapcsolatok, összefüggések meglátása.*
- *Képletek, reakciók felírása, számítási feladatok megoldása.*

MATEMATIKA követelmények**Követelmények/ minimum követelmények**

5.

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján.
- Két véges halmaz közös részének felírása.
- Részhalmaz, két véges halmaz egyesítésének felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntése.
- Igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felírása.

Számтан, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójel alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban.
- Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- A relációjelek helyes használata.
- A legalább, legfeljebb, nem nagyobb, nem kisebb, maximum, minimum kifejezések megfelelő használata.
- Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok elemzése.
- Egyszerű tapasztalati függvények koordináta-rendszerben való ábrázolása.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák (párhuzamos, merőleges, szög) rajzolása. A körző, vonalzó célszerű használata.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeinek ismerete.

Mértékegységek egyszerűbb átváltásai.

- *Téglalap területének és területének kiszámítása.*
- *Téglalap területéből, területéből a hiányzó oldal meghatározása.*
- *A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.*
- *A téglatest felszínéből, térfogatából egy él következtetése két él ismeretében.*
- *A tanult testek térfogatszámítási módjának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, úrmértékének meghatározása.*

Valószínűség, statisztika

- *Táblázatok olvasása, értelmezése.*
- *Egyszerű diagramok készítése.*
- *Két szám számtani közepének kiszámítása.*
- *Néhány szám átlagának meghatározása.*
- *Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.*

Követelmények/ minimum követelmények

6.

Gondolkodási és megismerési módszerek

- *Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.*
- *Két véges halmaz közös részének, illetve uniójának felírása, ábrázolása.*
- *Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.*
- *Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.*
- *Állítások igazságának eldöntése, igaz és hamis állítások megfogalmazása.*
- *Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.*
- *Néhány elem összes sorrendjének felírása.*

Számtan, algebra

- *Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.*
- *Ellentett, abszolút érték, reciprokok felírása.*
- *Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.*
- *A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel.*
- *Az egyenes arányosság felismerése, használata, ábrázolása.*
- *Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójel alkalmazása.*
- *Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.*
- *Az adatok közötti összefüggések felírása szimbólumokkal.*
- *Beclés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.*
- *A százalék fogalmának ismerete, a százaléktérték kiszámítása következtetéssel.*
- *A százalékszámítás alapfogalmainak és kiszámítási módjainak ismerete.*
- *Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 5, 10, 100) ismerete, alkalmazása.*
- *Oszthatósági szabályok (3,9) ismerete, alkalmazása.*
- *A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban.*

- Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása szabadon választott módszerrel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- *Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.*
- *Egyszerűbb grafikonok elemzése.*
- *Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.*
- *Táblázat adathalmazából az egyenes arányosság felismerése.*
- *Mennyiségekkel az arányos osztás elvégzése.*

Geometria

- *Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík fogalmának ismerete.*
- *A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.*
- *Alapszerkesztések: szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges egyenesek.*
- *Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, párhuzamos egyenesek.*
- *Alakzatok tengelyes tükröképének szerkesztése.*
- *Tengelyes szimmetria felismerése.*
- *A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.*
- *Téglalap és a deltoid kerületének és területének kiszámítása.*
- *Téglalap és a deltoid kerületéből és területéből egy hiányzó adat kiszámítása.*
- *A téglalap felszínének és térfogatának kiszámítása.*
- *A téglalap felszínéből, térfogatából egy él következtetése két él ismeretében.*
- *A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.*

Valószínűség, statisztika

- *Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.*
- *Néhány szám számtani közepének kiszámítása.*
- *Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.*
- *Statisztikai adatok értékelése, ábrázolása diagramon.*

Követelmények/ minimum követelmények

7.

Gondolkodási és megismerési módszerek

- *Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.*

- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Kombinatorikai feladatok megoldása különböző módszerekkel.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számтан, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete és alkalmazása feladatmegoldás során (tetszőleges megoldási módszer).
- A százalékszámítás összefüggéseinek alkalmazása feladatmegoldás során.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényező felbontás.
- A legnagyobb közös osztó, a legkisebb pozitív közös többszörös meghatározása prímtényező felbontás segítségével.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása számmal.
- Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- A hatványozás azonosságainak ismerete.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- Összetett elsőfokú egyismeretlenes egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése.
- A lineáris kapcsolatokról tanult alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Lineáris függvény ($y=ax+b$ illetve $y=ax$ alakú) ábrázolása értéktáblázat segítségével.
- Lineáris függvény grafikonjáról értékek leolvasása.
- Lineáris függvények jellemzőinek (meredekség, menete, tengelymetszetek, párhuzamosság) ismerete.

Geometria

- A geometriai ismeretek segítségével jó ábrák készítése, pontos szerkesztések végzése.
- A tanult geometriai alakzatok tulajdonságainak ismerete (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), ezek alkalmazása a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükrökép szerkesztése.
- Háromszögek, speciális négyszögek kerületének, területének kiszámítása.

- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének kiszámítása, illetve kerületből, területből egy hiányzó adat meghatározása.
- *A tanult testek (háromszög és speciális négyszög alapú egyenes hasáb) térfogatának és felszínének kiszámítása.*
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatának és felszínének kiszámítása.

Valószínűség, statisztika

- *Valószínűségi kísérletek eredményeinek lejegyzése.*
- Relatív gyakoriságok kiszámítása.
- Konkrét feladatokban az esély, illetve valószínűség fogalmának értése, a biztos és a lehetetlen esemény felismerése.
- *Zsebszámológép használata statisztikai számításokban.*
- Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

Követelmények/ minimum követelmények

8.

Gondolkodási és megismerési módszerek

- *Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.*
- *Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.*
- *Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.*
- *Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.*
- Kombinatorikai feladatok megoldása különböző módszerekkel.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számтан, algebra

- *Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelzésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.*
- *Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.*
- *A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete és alkalmazása feladatmegoldás során (tetszőleges megoldási módszer).*
- *A százalékszámítás összefüggéseinek alkalmazása feladatmegoldás során.*
- *Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.*
- *A legnagyobb közös osztó, a legkisebb pozitív közös többszörös meghatározása prímtényezős felbontás segítségével.*
- *Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.*
- *Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.*

- A hatványozás azonosságainak ismerete.
- *Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.*
- Összetett elsőfokú egyismeretlenes egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- *Számológép használata a számolás megkönnyítésére.*

Összefüggések, függvények, sorozatok

- *Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.*
- *Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése.*
- A lineáris kapcsolatokról tanult alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- *Lineáris függvény ($y=ax+b$, illetve $y=ax$ alakú) ábrázolása értéktáblázat segítségével.*
- Lineáris függvény ($y=ax+b$) ábrázolása az a és b érték ismeretében.
- *Lineáris függvény grafikonjáról értékek leolvasása.*
- *Lineáris függvények jellemzőinek (meredekség, menete, tengelymetszetek, párhuzamosság) ismerete.*

Geometria

- *A geometriai ismeretek segítségével jó ábrák készítése, pontos szerkesztések végzése.*
- *A tanult geometriai alakzatok tulajdonságainak ismerete (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), ezek alkalmazása a feladatok megoldásában.*
- *Tengelyes és középpontos tükrökép, eltolt alakzat képének szerkesztése. Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).*
- *A Pitagorasz-tétel kimondása és alkalmazása egyszerű számítási feladatokban.*
- A Pitagorasz-tétel alkalmazása síkbeli és térbeli alakzatok adatainak meghatározásakor.
- *Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének kiszámítása, illetve kerületből, területből egy hiányzó adat meghatározása.*
- *A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatának és felszínének kiszámítása.*
- A kúp, a gúla és a gömb felszínének és térfogatának meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- *Valószínűségi kísérletek eredményeinek lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.*
- *Konkrét feladatokban az esély, illetve valószínűség fogalmának értése.*
- A biztos és a lehetetlen esemény felismerése.
- *Zsebszámológép használata statisztikai számításokban.*
- *Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete.*
- *Néhány kiemelkedő magyar matematikus kutatási területének, eredményének megnevezése.*

Osztályozó vizsga követelményei (minimum követelmények)**Természetismeret 5. osztály**

A tanuló ismerje és használja helyesen a következő fogalmakat: csonthéjas termés, almatermés, bogyótermés, egygyári, kétnyári, évelő növény, raktározó főgyökér, hagyma, gumó, teljes átalakulás, rovar, bogár, lepke, gyűrűsféreg, bőrizomtömlő, puhatestű, lágyszárú növény, fásszárú növény, fő-, és mellékgyökérzet, gerinces, emlős, páratlan- és párosujjú patás, szarv, kérődzés, növényevő, redős zápfog, hiányos és teljes fogazat, mindenevő, gumós zápfog, madár, kapirgálóláb, magevő csőr, fészekhagyó fiókák, összetett szem, szívó szájszerv, ragadozó, tarajos zápfog, behúzható karmok, metszőfog, szemfog, zápfog, begy, zúzógyomor; vonalas mérték, magassági szám, alföld, dombság, hegység, középhegység, magashegység, főfolyó, mellékfolyó, csatorna, folyásirány, mocsár, tó, halmazállapot változások fagyás, olvadás, párolgás, lecsapódás, időjárás, éghajlat és elemei, középhőmérséklet, hóingás, szél; az anyag és tulajdonságai; mennyiségek, mértékegységek; keverékek és oldatok; halmazállapotok, halmazállapot-változások

A tanuló tudja felsorolni: a csonthéjas-, az alma-, és a bogyótermés részeit, a virág részeit, a növény részeit, az összetett gyomor részeit, az állatfajok családtagjait, a tojás részeit; a fő- és mellékvilágtájakat, a folyóvizek fajtáit, az időjárás és az éghajlat elemeit, néhány csapadék fajtát, a tavak keletkezésének módjait, pusztulásának lépései Magyarország főbb folyó, tavai

A tanuló tudja megmutatni a térképen: Magyarország nagytájtait, Magyarország megyéit, Magyarország főbb folyóit, tavait

A tanulónak legyenek alapvető ismeretei: A bőr, a mozgásszervrendszer, az emésztő-szervrendszer, légzőrendszer, keringés szervrendszere, kiválasztás, szaporodás szervrendszere, idegrendszer egészségének védelmével kapcsolatosan

Természetismeret 6. osztály

A tanuló ismerje és használja helyesen a következő fogalmakat; ismerje alapvető szinten az összefüggéseket:

Hazai erdeink jellemző fafajainak tulajdonságai, az erdő szintjei. Gombák felépítése, szerepe az erdők életközösségében. Az erdő virágos és virágtalan növényeinek, nagyvadjainak, kisméltóinak, madarainak, ízeltlábúinak jellemző tulajdonságai, táplálékláncok

Kölcsönhatások típusai, néhány jellemzőjük. Az energia tanult fajtái, jellemzőik.

Naprendszer, a Föld és a Hold. Nevezetes szélességi- és hosszúsági körök, tájékozódás a földgömbön fokhálózat segítségével, a Föld mozgásainak következményei, éghajlati övezetek, éghajlatalakító tényezők. A felszínalakító külső és belső erők, alapvető ásványok és kőzetek. Felszínformák és jellemzőik. Talaj szerkezete és jelentősége Szomszédos országok, a nagytájak és természeti és gazdasági jellemzése. Főváros elhelyezkedése

A füves puszták jellemző növényeinek, növényevőinek és ragadozóinak, természetett növényeinknek jellemzése, táplálékláncok.

A víz- és vízpart egysejtűi, többsejtű növényei, növényevői és ragadozóinak jellemzése, táplálékláncok.

A tanuló tudja megmutatni a térképen: szomszédos országok, nagytájaink, fővárosunk.

Földrajz 7. osztály

Követelmények:

- ismerje a kontinensek kialakulása és földrajzi övezetesség szempontjából - tudja felsorolni a természetföldrajzi övezetesség fontos elemeit, jellemzőinek összefüggéseit - ismerje a kontinensek tipikus tájak és országok regionális sajátosságait - tudja használni a térképet információszerzésre a szemléleti térképolvasás szintjén; mutassa meg a tanult topográfiai fogalmakat

Fogalmak: tagolatlan part, tagolt part, ösföld, passzát szél, kapás földművelés, ültetvényes gazdálkodás, farmgazdálkodás, éghajlatok: egyenlítői, szavanna, sivatagi, tundra, tajga, nedves kontinentális, száraz kontinentális, monszun; fjord, pusztuló magaspárt

Topográfia: kontinensek határai, partvonala, félszigeteik, szigeteik, öbleik; Szahara, Atlasz, Kongó-medence, Nílus, Kongó Nagy-Vízválasztó-hegység, Kanadai- ösföld, Mississippi -alföld, Andok, Amazonas-medence, Mississippi, Amazonas, Washington Himalája, Kínai-alföld, Ural-hegység, Nyugat-Szibériai-alföld Eurázsiai-hegységrendszer részei, Észak-, Nyugat-, Dél-Európa országai és fővárosaik

Földrajz 8. osztály:

Követelmények:

-tudja ismertetni hazánk tájainak természeti és gazdasági jellemzőit -ismerje fel a természeti adottságok szerepét, hatását az egyes térségek gazdasági életében - tudja megmutatni és felismerni kontúrtérképen a tanult topográfiai fogalmakat, tudja meghatározni és megfogalmazni földrajzi fekvésüket

Fogalmak: Épülő lapospárt, belterjes mezőgazdaság, havasi pásztorkodás, turizmus, energiagazdaság, nemzetiség, aszály, felszín alatti vizek, nemzeti kisebbség, települések, tanúhegy, karsztjelenségek, természeti erőforrás, fagyó

és megújuló energiahordozó, élelmiszergazdaság

Topográfia: Közép-Európa országai és fővárosaik, Finn-tóvidék, Alpok, Kárpátok, Kárpát-medence, hazánk nagy tájai, Mezőföld, Kiskunság, Nagykunság, Mátra, Kékes, Bükk, Aggtelekikarszt, Bakony, Vértes, Dunazug-hegység, Somogyi-dombság, Tolnai-dombság, Mecsek, Soproni-hegység, Balaton, Velencei-tó, Fertő-tó, Duna, Sió, Zala, Tisza, Zagyva, Kőrös, hazánk megyéi és megyeszékhelyek

Természetismeret SNI 5-6. évfolyam:

A tanuló tudja tapasztalatait szóban, írásban rögzíteni.

Legyen tapasztalata a hő hatására bekövetkező változásokról.

Ismerje a tanult és vizsgált anyagok jellemző tulajdonságait, tudja azokat felsorolni.

Tudja, hogy tűz esetén hogyan kell segítséget kérni.

Ismerje a termesztett növények, valamint a házi és ház körül élő állatok szerepét az ember életében.

Tudja adott szempontok szerint jellemezni a tanult állatok testfelépítését, kültakaróját, életmódját, táplálkozását, szaporodását.

Tudja felsorolni az időjárás elemeit és ezek segítségével önállóan jellemezni a napi időjárást.

Tudja felsorolni és kijelölni a fő világtájakat a valóságban és a térképen.

Tudja használni az iránytűt.

Ismerje a színek jelentését a térképen. Ismerje fel Magyarország természetföldrajzi térképét. Ismerjen fel és nevezzen meg a hazai tájakra jellemző egy-egy növényt és állatot.

Tudja jellemezni és csoportosítani a tanult növényeket és állatokat, adott szempontok alapján.

Ismerje az összefüggéseket az időjárás, az évszakok változása és az élő természetben végbemenő változások között.

Tudja, hogy az ember pozitív és negatív értelemben is befolyásolja a természeti életközösségek fennmaradását, életét. Tudjon felsorolni a környezetében alkalmazott környezetvédelmi módszereket.

Aktívan vegyen részt környezetvédelmi tevékenységben.

Használja tudatosan az ismeretszerzési eszközöket, módszereket. Váljon igényévé a könyvek és egyéb ismerethordozók használata.

Legyen képes önállóan lejegyezni tapasztalatait.

Informatika követelmények 5. osztály:

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

ismerje a számítógéppel történő interaktív kapcsolattartáshoz legszükségesebb perifériákat;

ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait; tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, fájlt keresni; tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni; tudjon segítséggel kommunikálni ismert programokkal; segítséggel tudjon használni multimédiás oktatóprogramokat; tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni;

ismerjen alapvető adatvédelmi szabályokat.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

tudjon alkalmazásokat futtatni számítógépén;

tudjon egyszerű rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni;

ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni karakter- és bekezdésformázásokat;

ismerje egy bemutatókészítő-program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid

bemutatót készíteni; ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszerű

összefüggéseket;

ismerje legalább egy digitális térképes alkalmazás szolgáltatásait.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

az adott informatikai környezet tudatosan használja.

legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt;

ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;

legyen képes egy fejlesztőrendszer alapszintű használatára;

a problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival

6.évfolyam

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör

végére ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait;

*tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni;
tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni;
ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait;
tudjon önállóan kommunikálni ismert programokkal;
segítséggel tudjon használni multimédiás oktatóprogramokat;
tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait;
ismerjen a számítógép előtt végzett munka káros hatásait csökkentő szabályokat és mozgásgyakorlatokat;
ismerjen alapvető adatvédelmi szabályokat.*

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

*tudjon egyszerű rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni;
tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni;
ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni karakter- és bekezdésformázásokat;
használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközeit;
ismerje egy bemutatókészítő-program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni;
ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszerű összefüggéseket;
tudjon adatokat táblázatba rendezni;
segítséggel tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat,
tudjon különféle adatbázisokban keresni;
ismerje legalább egy digitális térképes alkalmazás szolgáltatásait.*

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére
legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt;

ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;

képes legyen önállóan vagy segítséggel algoritmust készíteni;

tudjon egyszerű programot készíteni;

legyen képes egy fejlesztőrendszer alapszintű használatára;

a problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival

7.évfolyam

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

ismerjen meg különböző informatikai környezeteket;

ismerje és tudja használni egy operációs rendszer, valamint a számítógépes hálózat
alapszolgáltatásait;

ismerje az informatikai eszközökkel kapcsolatos függőség néhány jellemzőjét;

tudja megkülönböztetni a számítógép főbb részegységeit;

ismerje a legfontosabb perifériák működési elveit;

önállóan legyen képes a tanult feladattípusok azonosítására, a megoldáshoz
szükséges hardver- és szoftvereszközök kiválasztására.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

tudjon különböző típusú dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni;

tudjon szöveget, képet, rajtot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;

tudjon médiaelemeket minta vagy leírás alapján elkészíteni;

tudjon egyszerű táblázatot létrehozni;

tudjon bemutatót készíteni (segítséggel).

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör
végére

lássa át a problémamegoldás folyamatát;

ismerje és használja az

algoritmusleíró eszközöket; ismer-

je egy programozási nyelv alap-

szintű utasításait;

segítséggel tudjon egyszerű vezérlési feladatokat megoldani fejlesztői környezetben; ismerjen tervezési eljárásokat; segítségével legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

legyen képes megkeresni a kívánt információt;

legyen képes az információ értékelésére;

használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat;

ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és

következményeket; válasszon ki irányított információforrásokat;

tudjon konkrét információforrásokat használni.

ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;

ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit;

ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást;

legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz;

képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás); egyszerű témában képes az információs problémamegoldás folyamatát segítséggel végrehajtani.

8.évfolyam

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

ismerjen meg különböző informatikai környezeteket;

ismerje és tudja használni egy operációs rendszer, valamint a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;

ismerje az informatikai eszközökkel kapcsolatos függőség néhány jellemzőjét,

legyen képes tenni a függőség kialakulása ellen;

tudja megkülönböztetni a számítógép és egyéb informatikai eszközök főbb részegységeit;

ismerje a legfontosabb perifériák működési elveit;

önállóan legyen képes a tanult feladattípusok azonosítására, a megoldáshoz szükséges hardver- és szoftvereszközök kiválasztására és használatára.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

tudjon különböző típusú dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni;

tudjon szöveget, képet, rajtot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;

tudjon médiaelemeket minta vagy leírás alapján elkészíteni;

tudjon egyszerű táblázatot létrehozni;

ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit; tudjon bemutatót készíteni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

lássa át a problémamegoldás folyamatát;

ismerje és használja az

algoritmisleíró eszközöket; ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait; tudjon kódolni algoritmusokat;

tudjon egyszerű vezérlési feladatokat megoldani fejlesztői környezetben; ismerjen és alkalmazzon tervezési eljárásokat;

legyen képes meghatározni az eredményt a bemenő adatok alapján; legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

legyen képes megkeresni a kívánt információt;

legyen képes az információ értékelésére;

legyen képes előkészíteni az információt weben történő publikálásra; tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és a védendő adatait; használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;

ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket;

ismerjen megbízható információforrásokat;

legyen képes értékelni az információ hitelességét;

ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;

ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit;

ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit;

ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást;

legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára, lemondására.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz;

a választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban;

képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás); egyszerű témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani

XXVI. Záradékok**A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása**

Jelen Pedagógiai Programot az intézmény vezetője előterjesztése után a nevelőtestület

2021. augusztus 26. napján elfogadta.

Az elfogadást a nevelőtestület jelen képviselői aláírásukkal tanúsítják.

Balhási István
intézményvezető

Essesné Erdélyi Judit
nevelőtestület tagja

Burján Sándorné
nevelőtestület tagja

A fenti Pedagógiai Programmal kapcsolatban a Szülői Munkaközösség és a Diákönkormányzat a jogszabályban meghatározottak szerint egyetértési jogot gyakorolt, amit a választott képviselője tanúsít.

DÖK vezetője

Zsömlye Erzsébet

SZM elnöke